

AC INFO

Bilten JP Autoceste FBiH • 6/22

Voloder:
Znanje i iskustvo želim
primijeniti kako bi se brže i
kvalitetnije realizovali
projekti od općeg
interesa

Veliki projekti pred nama:

TUNEL PRENJ I MOSTAR SJEVER- MOSTAR JUG

Kako smo gradili
dionicu Tarčin – Ivan
i svi njeni benefiti

Poštovane čitateljice i poštovani čitatelji,

U šestom broju AC INFO nastavljamo da pišemo o aktuelnim dešavanjima i aktivnostima JP Autoceste FBiH. Kao centralni događaj u proteklih šest mjeseci izdvajamo završetak izgradnje dionice Tarčin - Ivan autoceste na Koridoru Vc koja je, nakon što je krajem oktobra puštena u promet, dodatno približila Sarajevo Mostaru. Pored naših standardnih rubrika, vašoj pažnji preporučujemo i pisanje o početku gradnje, prema mišljenju struke, tunela Prenj kao generacijskog projekta u Bosni i Hercegovini koji je predviđen za 2023. godinu. Zahvaljujemo se svima koji su učestvovali u pripremi ovog broja AC INFO.

Svoj primjerak biltena možete preuzeti na našoj web stranici www.jpautoceste.ba. Sa željom da u godini koja je pred nama podijelimo nove zajedničke uspjehe, srdačan pozdrav od cijele redakcije biltena AC INFO.

AC INFO
Bilten JP Autoceste FBiH

IMPRESSUM
Izdavač: JP Autoceste FBiH
Urednica: Ena Duran Živanović
Dizajn: Adnan Suljkanović
Štampa: Grafičar, Bihać
Tiraž: 300 kom
Godina: 2022, Sarajevo
Redakcija: Narcisa Livnjak-Borić,
Ante Gašpar, Merdžana Spržo i
Merisa Hrnjić
Autori fotografija: MITA Group,
Adnan Strojil

Cijenimo Vaše mišljenje, za komentare i sugestije pišite nam na press@jpautoceste.ba

4

Uvodna riječ - Intenzivirani radovi na svim dionicama, tunel Prenj ključan za cijeli Koridor: Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH

6

Svečano otvorena dionica Tarčin – Ivan, Bosna i Hercegovina dobila novih 6,9 kilometara autoceste na Koridoru Vc

8

Kako smo gradili dionicu Tarčin - Ivan i svi njeni benefiti

12

Intervju Elmedin Voloder: Znanje i iskustvo želim primijeniti kako bi se brže i kvalitetnije realizovali projekti od općeg interesa

18

Veliki projekti pred nama: Tunel Prenj i Mostar sjever – Mostar jug

22

Aktivna gradilišta

24

Izvođači – Euro-Asfalt d.o.o Sarajevo

28

Sa Jasminom Olovčić razgovarali smo o izazovima u svijetu međunarodnih nabavki

30

14 godina od prve naplatne kućice na autocesti A1

34

Intervju Mirko Rogić: Sigurnost u prometu i podizanje nivoa usluge na autocesti osnovni su prioriteti u poslovanju poduzeća

38

Sigurna vožnja u tunelu na autocesti A1

40

Služba za računovodstvene poslove: Spremni i posvećeni budućim poslovnim izazovima

42

Autoceste na poslovnim sajmovima i forumima

44

Kratki rezovi

60

Sigurniji putevi i bolja povezanost uz pomoć EU

62

Historijski osvrt žene za volanom

Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH: INTENZIVIRANI RADOVI NA SVIM DIONICAMA, TUNEL PRENJ KLJUČAN ZA CIJELI KORIDOR

Naši ključni zadaci koje smo postavili pred novu Upravu JP Autoceste FBiH jesu ubrzati izgradnju autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta.

Nedostatak rada na projektnoj dokumentaciji, studija, ishodovanja saglasnosti i dozvola potrebnih za izgradnju u proteklim godinama je bio izražen problem i jasno je bilo da kasnimo, a da je sve trebalo biti u fazi izgradnje u svim pravcima. Izgubljeno vrijeme ne možemo nadoknaditi, ali možemo svi ozbiljnije pristupiti svojim obavezama i uraditi puno više i dosta brže. Bez izgrađene cestovne infrastrukture nije za očekivati da će se razviti društvo i zajednica.

Pred nama su godine značajnog povećanja obima gradnje i velikih ulaganja u završetak autoceste na Koridoru Vc.

Nedavno smo završili i pustili u promet autocestu od Tarčina do Ivana. Trenutno je aktivno sedam gradilišta za novih 40 kilometara autoceste na Koridoru Vc. Ukupna investicijska vrijednost radova koji su u toku iznosi 1,30 milijarde KM. Planiranom

dinamikom u naredne dvije godine će u prometu biti novih 23 kilometra autoceste na sjeveru Koridora Vc, a u ovoj i narednoj godini će se započeti izgradnja novih 85 kilometara autoceste. Za sve radove je obezbjeđen novi investicioni ciklus u vrijednosti od 3,6 milijardi KM.

Mnogo toga je urađeno kako bismo postali efikasniji kada je riječ o provođenju tenderskih procedura, u namjeri da izvođači budu izabrani u skladu sa pravilima investitora i banaka u što kraćem roku. Unaprijedili smo i našu suradnju s Evropskom unijom kad je u pitanju odobravanje sredstava za infrastrukturne projekte. Mnogo toga je pojednostavljeno i sad se radi puno brže.

Do kraja godine je planiran početak gradnje kompletnog sjevernog dijela Koridora Vc, odnosno ukupno 50 kilometara, a uz to ćemo realizirati ugovaranje dvije dionice na jugu, 14,5 kilometara od Mostara jug do Bune. Ono što je u ovom trenutku najvažnije na cestovnom Koridoru Vc, jeste činjenica da su za dva najkompleksnija projekta, tunel Prenj i Mostarska obilaznica, raspisani tenderi i početak izgradnje planiran je sredinom naredne godine. U narednoj godini u Federaciji BiH će biti u izgradnji 110 kilometara autoceste.

Za dionice koje su u fazi izrade projektne dokumentacije (Ivan – Ovčari, Ovčari – Tunel Prenj i Tunel Prenj – Mostar sjever) raspisivanje tendera je planirano za sljedeću, 2023. godinu.

Po prvi put su postavljene brze ceste kao prioritet na prostoru cijele Federacije BiH i ukoliko nastavimo ovom dinamikom u sljedećoj godini 40 kilometara brze ceste će biti u izgradnji.

Naša odgovornost prema društvu je velika, jer bez razvoja cestovne infrastrukture nema razvoja društva i zajednice.

Svjesni smo globalne ekonomske krize koja je počela pandemijom koronavirusa, a koja je sad dodatno pojačana invazijom Ruske Federacije na Ukrajinu i koja se odrazila na sve sfere društva, pa tako i na građevinski sektor. Nadamo se da će period koji je ispred nas donijeti prijeko potrebnu stabilizaciju i normaliziranje stanja. Bez obzira na sve spomenute probleme s kojima se cijeli svijet susreće, mi smo, prvenstveno našim angažmanom, na osnovu raspo-

ložovih sredstava i kapaciteta uspjeli pokrenuti puno toga i već sad možemo reći da je na prostoru Federacije BiH svojevrsna ekspanzija izgradnje cestovne infrastrukture. Federacija je već sada jedno veliko gradilište, a u periodu koji slijedi biti će i značajno povećanje obima posla.

Osiguravanjem što više sredstava za kapitalne projekte omogućit će se ubrzana izgradnja cestovne infrastrukture, a to će ujedno biti i ključni uvjet odgovora na globalnu krizu i pomoć privredi od strane države.

Započeli smo i krenuli u puno investicija. Iako su rezultati već vidljivi, najveći dio biće vidljiv tek u narednom periodu. Sva ova ulaganja trebaju doprinijeti kvalitetnijoj i sigurnijoj prometnoj povezanosti, ali prije svega ovakav veliki projekt osigurati će da izgradnja autocesta i brzih cesta postane pokretač ekonomskog i društvenog razvoja koji će pridonijeti ubrzanoj integraciji Bosne i Hercegovine na putu prema Evropskoj uniji.

S poštovanjem,
Elmedin Voloder, dip. ing. građ.
Direktor

Svečano otvorena dionica Tarčin – Ivan

BOSNA I HERCEGOVINA DOBILA NOVIH 6,9 KILOMETARA AUTOCESTE NA KORIDORU 5C

Svečanim presijecanjem vrpce predsjednica Evropske komisije Ursula Von Der Leyen i predsjedavajući Vijeća ministara Zoran Tegeltija službeno su otvorili novoizgrađeni tunel Ivan, odnosno dionicu Tarčin – Ivan. Izgradnjom i puštanjem u promet dionice Tarčin – Ivan, Bosna i Hercegovina je dobila novih 6,9 kilometara autoceste na Koridoru Vc.

To označava još jedan korak naprijed u izgradnji Koridora Vc, najvećeg i najznačajnijeg infrastrukturnog projekta u Bosni i Hercegovini, kojim se poboljšava povezanost unutar zemlje i između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, kao i regiona.

Uključujući dionicu Tarčin – Ivan u Federaciji BiH je do sada izgrađeno preko 126,5 km autoceste na Koridoru Vc, a puštanjem u promet ove dionice Federacija BiH je dobila blizu 100 km funkcionalne, moderne autoceste koja povezuje Bradinu sa izlazom Zenica sjever.

Koridor Vc je pokretač ekonomskog rasta, zapošljavanja i investicija, te vodi ka bržim i sigurnijim putovanjima.

KAKO SMO GRADILI DIONICU TARČIN – IVAN I SVI NJENI BENEFITI

Izgradnja Koridora Vc jedan je od najvećih građevinskih poduhvata ikada u Bosni i Hercegovini. Kada bude gotov, koridor će približiti Bosnu i Hercegovinu Evropskoj uniji.

U FBiH do sada je izgrađeno 126,5 km autoceste na Koridoru Vc. Puštanjem u promet dionice Tarčin - Ivan, BiH dobiva novih 6,9 km, odnosno blizu 100 km funkcionalne, moderne autoceste koja povezuje Bradinu sa izlazom Zenica sjever.

Ova nova dionica autoceste na Koridoru Vc približila je Hercegovinu glavnom gradu BiH, tako da se sada autocestom iz smjera Sarajeva može doći do Bradine, nadomak Konjica. Odnosno, od izlaska sa autoceste do Konjica starom magistralnom cestom ostalo je 13 kilometara vožnje.

Osim približavanja cestovne povezanosti Sarajeva i Mostara i spajanja ceste M17 sa Koridorom Vc, autocesta Tarčin - Ivan omogućava ugodniju i sigurniju vožnju, otvara brojne ekonomske perspektive i poboljšava zaštitu okoliša u ovom dijelu BiH.

Od Tarčina do samog ulaza u tunel Ivan

Dionica Tarčin - Ivan je locirana na brdsko-planinskom terenu, što ju je po morfološkim uslovima činilo veoma kompleksnom. Gradila se kroz dva LOT-a.

LOT 1 dužine 4,9 km pruža se od Tarčina do samog ulaza u tunel Ivan. Ugovor o izgradnji je potpisan 24. augusta 2020. godine. Svojim većim dijelom nalazi se u otvorenoj trasi. Najvažniji objekti na ovom dijelu autoceste su dva vijadukta Raštelica 1 i Raštelica 2 ukupne dužine 1.150 m. U prvom dijelu, na mjestu uklapanja u prethodnu dionicu pa sve do početka mosta Raštelica 1 trasa je u dosta visokim nasipima i armiranoj zemlji.

Nakon ovog sektora trasa prelazi mostom Raštelica 1 na suprotnu padinu. Most prelazi preko magistralne ceste M17 i rijeke Kalašnice. Most ima 13 raspona.

Nakon lijevog odmorišta izgrađen je most Raštalića 2, koji premoštava magistralnu cestu i širu dolinu, tako da ovaj most ima 19 raspona. Bitno je na-

pomenuti da je na ovom mjestu magistralna cesta u usponu, sa tri trake (traka za spora vozila). Desno odmorište zajedno sa uključnim i isključnim rampama locirano je na prostoru skoro od mosta M2 pa sve do ulaska u tunel Ivan.

Ukupna vrijednost ugovora za radove i nadzor LOT-a 1 iznosila je 80.358.278,04 EUR sa PDV-om, od čega je iznos od 50.000.000 EUR finansiran kroz kredit Evropske investicijske banke; 11.780.000 EUR kroz grant Evropske unije, dok je nacionalno finansijsko učešće iznosilo 7.400.000 EUR.

Za izgradnju prvog dijela dionice od Tarčina do ulaza u tunel Ivan, ugrađene su sljedeće količine materijala:

Iskopa	cca 1.150.000 m ³
Nasipa	1.200.000 m ³
Tampona	45.000 m ³
Asfalta	41.000 tona
Betona	70.000 m ³
Armaturnog čelika	10.000 tona
Geotehničkih sidara	cca 44.000 m

Bio je potreban veliki angažman svih resursa na terenu kako bi se postigao zacrtani cilj.

Na izgradnji dionice Tarčin - Ivan je bilo angažovano preko 400 radnika.

Na ovom dijelu autoceste je postavljeno 300 saobraćajnih znakova, ugrađeno je 15.500 m sigurnosne ograde, te 55.000 m kablovskih instalacija. Izvođač radova je bio Konzorcij Euro-Asfalt d.o.o. Sarajevo i Granit AD Skopje, dok je nadzor vršio Institut IGH d.d., Zagreb. Projektanti su bili Divel d.o.o Sarajevo i Integra d.o.o. Mostar.

Novoizgrađeni tunel Ivan

LOT 2 je sam tunel Ivan koji sa dijelovima otvorene trase ima ukupnu dužinu od 2 km.

Ovaj tunel prolazi kroz istoimeni planinski masiv Ivan i projektovan je da se uklapa u teren i minimalno remeti prirodni ambijent što cesti daje veći kvalitet. Rađen je prema novoj austrijskoj tunelskoj metodi koja uključuje najnaprednija inženjerska i tehnološka rješenja.

Tunel Ivan sačinjen je od dvije cijevi od kojih svaka cijev služi za jedan smjer saobraćaja. Dužina desne tunelske cijevi, uključujući portalnu građevinu je 1.721,50 m, dok je lijeva tunelska cijev duga 1.761,50 m i pozicionirane su ispod postojećeg tunela Ivan na magistralnoj cesti M-17. Nadmorska visina na ovoj lokaciji je u rasponu od 500 do 1020 m, a maksimalna visina nadsloja iznad tunelske konstrukcije iznosi oko 200 m. Unutar tunela predviđeno je pet poprečnih veza za pješake i jedna konekcija za interventna vozila u slučaju nezgode. U sklopu ove dionice izgrađen je i kružni tok kao priključak na magistralnu cestu u mjestu Bradina čime se ostvaruje privremeni spoj magistralne ceste M17 i autoceste na Koridoru Vc, te privremeno čeonu naplatno mjesto Bradina.

Ukupna vrijednost investicije za LOT 2 iznosila je 69.588,464,83 EUR sa PDV-om, od čega je dio u iznosu od 50,000,000 EUR finansiran kroz kredit Evropske banke za obnovu i razvoj; 11,480,000 EUR

je osigurano kroz grant Evropske unije dok je nacionalno finansijsko učešće iznosilo 1,660,000 EUR.

Opremljen je sa najsavremenijom elektro opremom i unaprijeđenim sistemom rasvjete koji omogućava sigurniju i efikasniju rasvjetu, a time i uštedu energije.

Sigurnost i udobnost putovanja autocestom nadzire se 24 sata dnevno. Centar održavanja i kontrole prometa opremljen je sofisticiranim sistemima koji osiguravaju dotok informacija sa cijele dionice autoceste u realnom vremenu.

Puštanjem u promet putnici više ne moraju koristiti staru cestu preko prijevaja Ivan, uključujući stari tunel Ivan na magistralnoj cesti. Ta je činjenica od značaja, posebno u zimskom periodu, kada nerijetko

dolazi do prometnih zastoja upravo na prijevaju Ivan. Izvođač radova je bio Euro-Asfalt d.o.o. Sarajevo, a nadzor je vršio IRD Engineering S.r.l. Projektant je bio Konzorcij Divel d.o.o Sarajevo, Integra d.o.o. Mostar i Ipsa Institut d.o.o Sarajevo.

Lista projekata za lokalnu zajednicu vrijedna milion eura

Politika JP Autoceste FBiH nije samo izgradnja autoceste već pomoć i podrška lokalnim zajednicama u izgradnji njihove infrastrukture. Evropska investiciona banka dala je saglasnost da se izgradi i glavni kolektor kanalizacije Vukovići-Tarčin dug 6,4 kilometara. Kolektor i jeste najvažniji projekat u ovoj Općini radi odvodnje lokalnih voda i poboljšanja vodoosiguravanja u tim mjesnim zajednicama, a isto tako i poboljšanje društvenog standarda gradnjom igrališta, izletišta i uređenja prostora oko samog Koridora Vc. U narednom periodu na osnovu Sporazuma o realizaciji projekata iz programa prijateljskog okruženja između Autocesta FBiH, Općine Hadžići i bh kompanije Euro-Asfalt d.o.o. bit će izvedeni radovi za lokalnu zajednicu vrijedni million eura.

Radeći na ovome projektu imali smo jako dobro razumijevanje od mještana koji su u okruženju gradilišta, te od službi Općine Hadžići.

Za izgradnju tunela Ivan, utrošeno je oko 255.868,23 m² torkreta, ugrađeno je 57.456,12 kom sidara i oko 5.662 kom cijevnog štita. Za armiranje unutrašnje obloge utrošeno je 2.412,64 tone materijala, dok je za betoniranje bilo potrebno 27.349,56 m³ betona. Kolovozna konstrukcija izrađena je od oko 24.381 m² stabiliziranog cementa.

Skenirajte
kôd i pogledajte
video

Jedna od prvih stvari koju sam pokrenuo zajedno s novom Upravom jeste maksimalna transparentnost u našem radu sa međunarodnim partnerima i sa Vladom Federacije BiH, kao i sa građanima Federacije BiH, jer mi jesmo javno preduzeće koje mora voditi brigu o interesima građana

Voloder: Znanje i iskustvo želim primijeniti kako bi se brže i kvalitetnije realizovali projekti od općeg interesa

Autoceste su jedna od najznačajnijih kompanija u Federaciji BiH, ali su proteklih godina njihov rad često potresale afere uz brojne kritike sa svih strana jer se autoceste sporo grade. Vi ste se više od 20 godina uspješno bavili projektovanjem i nadzorom gradnje cestovne infrastrukture. Zašto ste odlučili da dođete na čelo javnog preduzeća?

Godinama unazad svjedočimo usporenoj gradnji Koridora Vc, najbitnijeg infrastrukturnog projekta naše zemlje i regije. Projekta čijom se realizacijom omogućava privredni i društveni napredak naše zajednice. Nezadovoljstvo i frustracija građana Bosne i Hercegovine u ovom kontekstu, je nešto što kao osoba iz struke i kao građanin naše zemlje mogu vrlo dobro razumjeti.

Osim toga svi smo svjesni u kakvom su nam stanju ceste, a mi iz struke smo toga svjesniji i više od drugih. Svi smo upoznati i sa situacijom u društvu, kako smo stalno u prilici da slušamo samo neke loše vijesti, dok nam ljudi odlaze, a siguran sam da možemo puno više i puno bolje, te da svojim primjerom to trebamo i pokazati.

Upravo zbog svega navedenog, prihvatanje funkcije direktora JP Autocesta FBiH, kao jedne od naših najznačajnijih kompanija, kako ste i sami rekli, za mene je bio veliki izazov. Preko 20 godina sam u građevinskoj struci, aktivno sudjelujući na projektovanju i nadzoru infrastrukturnih projekata. Koncept brze ceste Stolac-Neum, postavljanje trase Kordiora kroz planinu Prenj, kao i rekonstrukcija tunela Crnaja, rađeni uz podršku kolege Likara iz Slovenije, samo su neki od mojih doprinosa našoj struci u godinama koje su iza nas.

Od nedavnih aktivnosti bitno je izdvojiti rješenje autoceste kod Brčkog, koje je rezultat mog vlastitog angažmana i kooperacije ministra Mitrovića, te kolege Stranarevića, direktora Autoputeva RS-a. Također sam inicirao pokretanje aktivnosti na nastavku izgradnje autoputa- brze ceste kroz Sarajevo.

Dolaskom na ovu poziciju želim svo navedeno stečeno znanje i iskustvo primijeniti kako bi se što brže i kvalitetnije realizovali projekti koji su od općeg društvenog interesa, a koji će dugoročno doprinijeti bržem i boljem razvoju naše zemlje.

Kako to planirate uraditi?

Jedna od prvih stvari koju sam pokrenuo zajedno s novom Upravom jeste maksimalna transparentnost u našem radu sa međunarodnim partnerima i sa Vladom Federacije BiH, kao i sa građanima Federacije BiH, jer mi jesmo javno preduzeće koje mora voditi brigu o interesima građana. Smatramo da sve treba iskreno i otvoreno iznositi i zbog toga smo promijenili dosadašnji oblik i način komuniciranja sa javnosti. Sigurno su već mnogi primijetili koliko smo prisutniji u medijima, te da smo spremni odgovarati argumentovano na sva pitanja, pa i na kritike. Mi upravljamo javnim, dakle sredstvima građana i oni imaju pravo da znaju svaki naš korak i da imaju sve informacije.

S druge strane, svjesni smo da se povjerenje javnosti najviše gradi djelima, a naš zadatak jeste gradnja autocesta i brzih cesta u FBiH i naše riječi pratit će djela i rezultati. Od dolaska na čelo JP Autoceste FBiH pokrenuli smo mnoge projekte, tražeći maksimalno zalaganje i angažman svih uposlenika. Ovaj menadžment je svjestan činjenice da to mnogima ne odgovara, ali bez obzira na nezadovoljstvo pojedinaca, odlučni smo da u Autoceste uvedemo novu poslovnu kulturu koja će biti na višem nivou i u skladu sa međunarodnim standardima i trendovima u ovoj oblasti.

Prije mog dolaska u Autoceste puno se govorilo o namještanju tendera, dodjeljivanju poslova odabranim izvođačima, naknadnom značajnom povećanju cijena radova. Tenderi su obarani čime se gubilo puno vremena, dionice su nepotrebno isjeckane, a kašnjenje skoro da je postalo praksa bez ikakve odgovornosti. Sve su to problemi koje sam zatekao i s kojima sam se morao suočiti, jasno stavlajući do znanja svima da će se ugovori poštovati, da će se za kašnjenje plaćati penali, a da želimo graditi najkvalitetnije autoceste koje će ispunjavati sve zakonske uvjete i garantirati sigurnost svima. Paralelno s tim aktivnostima ubrzali smo sve postojeće projekte i procedure za realizaciju planiranih dionica, a uradili smo i planiranje za narednih nekoliko godina.

Namjera mi je da povjerenje građana vratimo otvaranjem novih dionica i gradilišta i zato pažnju posvećujemo projektovanju, otkupu zemljišta te obezbjeđivanju sredstava za izgradnju. Također težimo ubrzanoj izgradnji i poduzimamo sve neophodne korake kako bi se ugovoreni rokovi ispoštovali. Či-

njenica je da se realizacija najznačajnijeg projekta autoceste na Koridoru Vc ne odvija zadovoljavajućom dinamikom i činimo sve u našoj moći i ovlasti kako bi se radovi na Koridoru završili do 2028. godine, kako su najavili predstavnici EU i Vlade FBiH.

Imate li podršku Vlade Federacije u tome?

Od samog početka, rad sa premijerom Novalićem je praćen dobrom suradnjom i komunikacijom. Pored toga, podrška ministra Lasića, kao i kompletne Vlade FBiH je neosporiva. Naši ciljevi su zajednički, želimo izgraditi što više cesta i autocesta na području Federacije BiH. Na naš prijedlog, prvi put do sada, Vlada je kroz Budžet FBiH izdvojila značajna

sredstva za početak gradnje brzih cesta izvan Koridora Vc. Ova sredstva su omogućila realizaciju projekata u onim dijelovima Federacije BiH koji su do sada bili zanemareni, uprkos činjenici da su građani sa ovih područja, prije svega kroz akcize za gorivo, izdvajali značajna sredstva za gradnju.

Premijer je nedavno izjavio da je dolaskom u Vladu 2015. godine zatekao 180 miliona KM minusa u Autocestama. Te godine je Vlada u Budžetu izdvojila nešto više od 48 miliona za Autoceste, a 2022. godine skoro 400 miliona, što samo po sebi govori koliko premijer i Vlada podržavaju gradnju autocesta i shvaćaju važnost transportne infrastrukture za razvoj privrede.

Od Vašeg imenovanja u junu 2021. godine prošlo je već više od godinu. Šta ste konkretno poduzeli da ubrzate izgradnju autocesta i Koridora?

Trenutno je aktivno sedam gradilišta za novih 40 kilometara autoceste na Koridoru Vc. Ukupna investicijska vrijednost radova koji su u toku iznosi 1,30 milijarde KM. Planiranom dinamikom u naredne dvije godine će u prometu biti novih 23 kilometra autoceste na sjeveru Koridora Vc, a u ovoj narednoj godini će se započeti izgradnja novih 85 kilometara autoceste. Za sve radove je obezbjeđen novi investicioni ciklus u vrijednosti od 3,6 milijardi KM.

Po prvi put su postavljene brze ceste kao prioritet i ukoliko nastavimo ovom dinamikom u sljedećoj godini 40 kilometara brze ceste će biti u izgradnji.

Mnogo toga je urađeno kako bismo postali maksimalno ekspeditivniji kada je riječ o provođenju tenderskih procedura, u namjeri da izvođači budu izabrani u skladu sa pravilima investitora i banaka u što kraćem roku. Želimo u potpunosti zaustaviti dosadašnju praksu višegodišnjih tenderskih procedura, koja je rezultirala plaćanjem ogromnih sredstva kroz penale na nepovučena sredstva jer su krediti dospjeli, a radovi nisu ni započeli što se, na žalost, do sada dešavalo. Unaprijedili smo i našu suradnju s Evropskom unijom kad je u pitanju odobravanje sredstava za infrastrukturne projekte. Mnogo toga je pojednostavljeno i sad se radi puno brže.

Do kraja septembra potpisati još dva ugovora na sjeveru naše zemlje čime će u izgradnji biti i dodatnih 30 kilometra. Do kraja godine je planiran početak gradnje kompletnog sjevernog dijela Koridora Vc, odnosno ukupno 43 kilometara, a uz to ćemo realizirati ugovaranje dvije dionice na jugu, 14,5 kilometara od Mostara jug do Bune. Ono što je trenutačno najvažnije na cestovnom Koridoru Vc, jeste činjenica da su za dva najkompleksnija projekta, tunel Prenj i Mostarska obilaznica, raspisani

tenderi i početak izgradnje planiran je za narednu godinu. Sveukupno će u narednoj godini u Federaciji BiH biti 110 kilometara autoceste u izgradnji.

Znamo da uvijek može bolje, ali građani moraju znati da je gradnja tzv. lakih dionica završena, a da su pred nama vrlo zahtjevni projekti na teškom terenu među kojima je probijanje tunela Prenj svakako najteži izazov.

Uz sve probleme na koje nailazimo, od poskupljenja i nabavke građevinskog materijala, te razne pritiske koji utiču ne samo na privredu već i na društvo u cjelini, učinili smo sve da prvenstveno našim angažmanom, na osnovu raspoloživih sredstava i kapaciteta uspijemo pokrenuti puno projekata, tako da već sada možemo reći da je na prostoru Federacije BiH svojevrsna ekspanzija izgradnje cestovne infrastrukture.

Nedavno ste bili u Krajini, a upravo iz Krajine dolaze kritike kako se brze ceste godinama obećavaju, a ništa se ne radi.

Šta je sa izgradnjom brze ceste Bihać-Cazin-Velika Kladuša?

Opredjeljenje Vlade Federacije i Autocesta FBiH s obzirom da Koridor Vc ne prolazi kroz sve dijelove države, jeste izgradnja svih cestovnih pravaca na prostoru cijele Federacije kako bi omogućili ravnomjeran infrastrukturni razvoj svih Kantona pa tako i cesta u Unsko-sanskom kantonu.

Mišljenja smo da je važno početi izgradnju brzih cesta u našoj zemlji, ne samo u Unsko-sanskom kantonu koju navodite. Razumijem u potpunosti građane Unsko-sanskog i Tuzlanskog kantona koji kao i svi drugi plaćaju akcize, a do sada u tim regijama nije bilo većih pomaka. Strateški je interes povezati brzom cestom Krajinu sa ostatkom Federacije BiH. Upravo sam zato sa projektantima, predstavnicima našeg preduzeća koji su zaduženi za projekat brze ceste Bihać-Cazin-Velika Kladuša, organizovao u USK sastanke s premijerom kantona i predstavnicima lokalnih zajednica kroz koje ta brza cesta prolazi.

Veliki projekti pred nama

TUNEL PRENJ I MOSTAR SJEVER-MOSTAR JUG

Sa dva velika infrastrukturna projekta kao što su tunel Prenj i Mostar sjever-Mostar jug prostor Bosne i Hercegovine bit će u potpunosti povezan sa evropskim cestovnim koridorima

Imati autocestu od Mostara do Konjica koja će skratiti putovanje i biti ključni dio mozaika u povezivanju Hercegovine s Bosnom, strateški je cilj, a na putu njegova ostvarenja stoje i dva najveća izazova - tunel kroz planinu Prenj, kao i dionica Mostar sjever - Mostar jug. Sa dva velika infrastrukturna projekta kao što su tunel Prenj i Mostar sjever-Mostar jug prostor Bosne i Hercegovine bit će u potpunosti povezan sa evropskim cestovnim koridorima, na sjeveru sa Koridorom X, a na jugu sa jadransko-jonskom autocestom, što će donijeti direktnu korist za cijelo društvo kroz razvoj područja kojima prolazi, privrednu zajednicu, ali i turističke potencijale.

Generacijski projekat

Tunel Prenj tehnički je najzahtjevniji i jedan od najkompleksnijih objekata u historiji građevinarstva Bosne i Hercegovine. Riječ je o tunelu dužine 10,4 kilometra, što je deveti najduži cestovni tunel u Europi, a prvi je u BiH koji prelazi granicu od šest kilometara. Tunel Prenj je generacijski projekat, koji će svojom dužinom i kompleksnošću nadmašiti sve do sada izgrađene objekte u regionu, pa i šire. Realizacijom ovog projekta, Bosna i Hercegovina će imati veliku korist u privrednom i ekonomskom smislu. Tunel Prenj najduži je i najsloženij građevinski objekat na cijeloj dionici autoceste od Svilaja do Bijače u

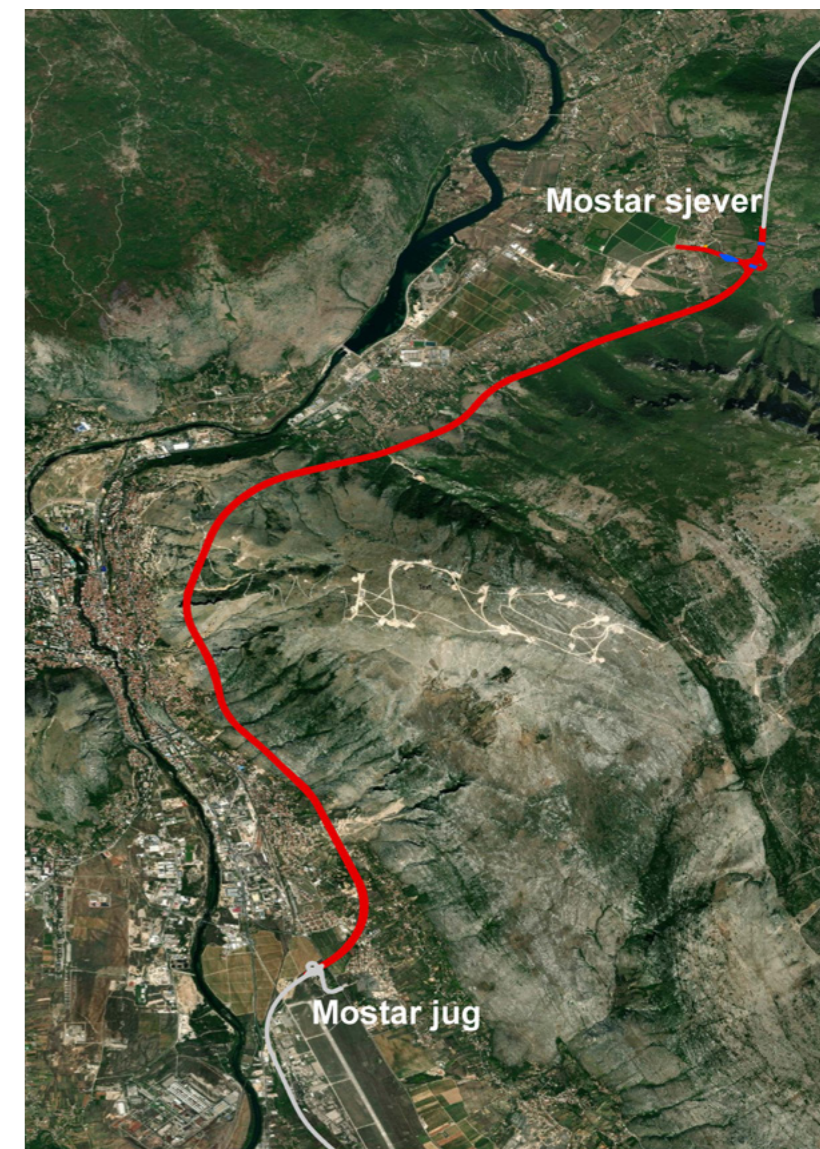
dužini od 10.450 metara. Osim tunela Prenj, ova dionica podrazumijeva pristup sjevernom i južnom portalu tunela, pa se ukupna dužina povećava na 12 kilometara.

Međunarodni tender za izbor izvođača radova za izgradnju najsloženijeg građevinskog poduhvata i ključne dionice za cijeli Koridor Vc je završen. Nakon pregleda pristiglih prijava i sagledavanja svih detalja vezanih za tehničke i finansijske pojedinoosti u odnosu na tender završen je postupak pretkvalifikacija, odnosno sačinjena je uža lista ponuđača koji ispunjavaju uslove i prolaze u narednu fazu tendera. Od osam ponuda tri je došlo od kompanija iz Turske, dvije od kompanija iz Kine, jedna kompanija iz Indije i dva od konzorcija iz Turske i Koreje. Druga faza podrazumijeva dostavljanje finansijskih ponuda pretkvalificiranih ponuđača. S obzirom na to da su do sada urađena brojna ispitivanja i studije ne očekuju se veće poteškoće prilikom realizacije ovog projekta. Na prvoj trećini dionice od Konjica prema Mostaru nešto su lošiji uvjeti iskopa tunela i može se očekivati jedan do dva rasjeda, dok ostatak od dvije trećine prema Mostaru uglavnom se očekuje čvrsta stijena.

Za realizaciju projekta angažirani su iskusni inženjeri iz Austrije i Slovenije za sve oblasti tunelogradnje i sigurnosti. Naglašena je zadaća svih sudionika u realizaciji ugovora s ciljem sigurnosti budućih sudionika u prometu. Važeći standardi za ovaj tunel propisani su evropskim standardima i normama. Planirani početak izvođenja radova je prva polovina naredne godine za izgradnju pristupnih cesta za tunel Prenj, tako da će odabrani izvođač odmah po potpisivanju ugovora moći započeti sa radovima i na iskopu tunela.

Izgradnja kapitalnog i u strateškom smislu najvažnijeg, ali i tehnički najzahtjevnijeg objekta na Koridoru Vc tunela Prenj, trebala bi trajati šest godina, čime bi se kompletirala izgradnja Koridora Vc na teritoriji Federacije BiH.

Izgradnja tunela Prenj finansirat će se međunarodnim finansijskim sredstvima, kao i bespovratnim sredstvima Evropske unije i vlastitim sredstvima JP Autoceste FBiH. Gradnju tunela finansirat će Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) sa 110 miliona eura, a Evropska investicijska banka (EIB) sa 150 miliona eura. Ukupna procjenjena vrijednost tunela Prenj je oko 400 miliona eura. Radovi

Za realizaciju projekta angažirani su iskusni inženjeri iz Austrije i Slovenije za sve oblasti tunelogradnje i sigurnosti.

Izgradnja kapitalnog, ali i tehnički najzahtjevnijeg projekta na Koridoru Vc, tunela Prenj, trebala bi biti završena do kraja 2028. godine, do kada bi se kompletirala izgradnja Koridora Vc na teritoriji Federacije BiH.

za izgradnju pristupnih cesta za tunel Prenj podrazumijevaju izgradnju ukupno 14 kilometara pristupnih cesta ispred i iza tunela Prenj (7 na jugu i 7 na sjeveru). Vrijednost radova je 20 miliona eura. Druga faza podrazumijeva dostavljanje finansijskih ponuda pretkvalificiranih ponuđača.

Izgradnja kapitalnog, ali i tehnički najzahtjevnijeg projekta na Koridoru Vc, tunela Prenj, trebala bi biti završena do kraja 2028. godine, do kada bi se kompletirala izgradnja Koridora Vc na teritoriji Federacije BiH. Izgradnjom tunela Prenj bit će zakružena priča o izgradnji autoceste kroz Bosnu i Hercegovinu. Tunel Prenj je dio mozaika koji će kvalitetnije pozicionirati BiH u evropske tokove, jer će međunarodni koridor privući promet putnika i roba od Budimpešte prema Jadranu.

Gradnja počinje sredinom 2023.

Projekat izgradnje dionice Mostar sjever – Mostar jug vrijedan je 350 miliona eura. Planira se finansirati iz sredstava osiguranih kod Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), komercijalnih banaka,

bespovratnih sredstava Evropske unije i vlastitih sredstava.

Sredinom jula ove godine Autoceste su objavile Poziv za pretkvalifikaciju za izgradnju. Početak izvođenja radova po planu bi trebao biti u prvoj polovini 2023., a rok za završetak je tri godine. Također, krajem septembra je potpisan ugovor za pružanje usluga izrade idejnog i glavnog projekta autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar sjever – Mostar jug. Rok za predaju projektne dokumentacije je devet mjeseci, što uključuje i reviziju projekta. Rok za izradu idejnog projekta je tri mjeseca, šest mjeseci za izradu predmjera radova, a devet mjeseci za predaju kompletne dokumentacije, a sve od dana potpisa ugovora.

Poduzimaju se sve aktivnosti kako bi tokom 2023. godine počela izgradnja autoceste od petlje Mostar sjever do Bune, čime će u izgradnji biti blizu 30 novih kilometara autoceste kroz Hercegovinu. Izgradnjom ove dionice ostvarit će se puna prometna funkcionalnost autoceste kroz Hercegovinu od Mostara sjever, pa sve do graničnog prijelaza Bijača. Olakšat će se unutrašnja i regionalna inte-

gracija BiH poboljšanjem ključne transportne infrastrukture. Ovim projektom olakšat će se pristup Gradu Mostaru, kao i aerodromu u Mostaru.

Sa dva velika infrastrukturna projekta kao što su tunel Prenj i Mostar sjever – Mostar jug prostor Bosne i Hercegovine bit će u potpunosti povezana sa evropskim cestovnim koridorima, na sjeveru sa Koridorom X, a na jugu sa jadransko-jonskom autocestom, što će donijeti direktnu korist za cijelo društvo kroz razvoj područja kojima prolazi, privrednu zajednicu, ali i turistički potencijali.

DIONICE AUTOCESTE U IZGRADNJI

**PUTNIKOVO
BRDO-MEDAKOVO**

Dužina: 8,5 km

POPRIKUŠE – NEMILA

Dužina: 5,5 km

VRANDUK – PONIRAK

Dužina: 5,3 km

NEMILA – VRANDUK

Dužina: 5,7 km

PONIRAK – VRACA

Dužina: 3,2 km

**POČITELJ – ZVIROVIĆI,
MOST POČITELJ**

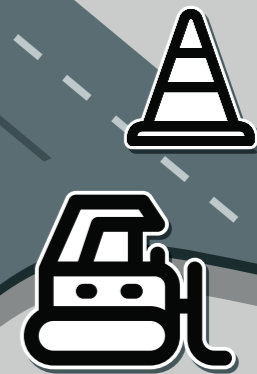
Dužina: 11,1 km

BRZE CESTE U IZGRADNJI

Brza cesta Prača-Goražde LOT 1 tunel Hranjen
Dužina: 5,5 km

Brza cesta Lašva- Nević polje LOT 5
Dužina: 4,8 km

Sarajevska obilaznica (LOT 3B)
Dužina: 1,44 km

Skenirajte QR kôd

i pogledajte
interaktivnu mapu
koridora Vc autocesta i
brzih cesta

EURO – ASFALT D.O.O. SARAJEVO

Euro-Asfalt je kompanija sa dvadesetpetogodišnjom tradicijom iza koje su stotine kilometara autocesta, brojni mostovi i tuneli, tržni centri, zgrade i cijela naselja

Euro – Asfalt d.o.o. Sarajevo sudjeluje kao izvođač radova na izgradnji Koridora Vc u BiH, ali uspješno posluje i širom svijeta. Možete li nam predstaviti svoju kompaniju i navesti neke značajnije projekte na kojima ste radili?

Euro-Asfalt je kompanija sa dvadesetpetogodišnjom tradicijom iza koje su stotine kilometara autocesta, brojni mostovi i tuneli, tržni centri, zgrade i cijela naselja. Koliko tačno svega, bilo bi zaista teško nabrojati. Nas i naše preduzeće često povezuju isključivo sa niskogradnjom (vjerovatno zbog ovog termina asfalt u nazivu), ali oni koji prate dešavanja u građevinskoj industriji znaju da smo mi zaista mnogo više. Potpise naših inženjera i radnika naći ćete na građevinama širom svijeta – od cesta u Libiji, zgrade policijske stanice u Abu Dhabiju, na slavnoj Allianz Areni, na aerodromu u Kelnu, rezidencijalnim naseljima u našoj zemlji i mnogim drugim. Što se tiče značaja pojedinih projekata, o tome bi se dalo razgovarati na različitim razinama. Neki su projekti važni zbog svoje kompleksnosti (poput, primjera radi, tunela Podmurvice u Hrvatskoj, koji gotovo cijelom dužinom ide ispod stambenih zgrada sa vrlo tankim nadslojem).

Neki su projekti važni simbolično, poput recimo tunela koji spaja Hrvatsku i Sloveniju, a eto, gradili su ga Bosanci. U augustu 2015. potpisali smo svoj prvi ugovor u Sloveniji vezan za cestogradnju. Bila je to izgradnja poddionice AC Draženci – Granični prijelaz Gruškovje sa početnim građevinskim radovima i taj smo posao završili prije roka. Naredne godine potpisujemo ugovor za početak izgradnje II. a etape autoceste Draženci – Gruškovje. Tada se gradila trasa uređenje platoa GP Gruškovje, saniranje devijacija cesta, zaštita protiv buke. Na spomenutoj dužini gradio se jedan tunel, tri nadvožnjaka, jedan podvožnjak, osam mostova i po završetku radova konačno je u potpunosti bio izgrađen autoput Hamburg – Solun. Dakle, taj je projekt značajan i sa te strane.

Ako se u građevinarstvu može govoriti o emotivnom značaju, rekli bismo da nam je emotivno značajan svaki tunel, svaki most i svaki kilometar ceste ili autoceste koji smo izgradili u našoj zemlji. Zadnji veliki projekt koji smo predali na korištenje je Tunel Ivan i bez lažne skromnosti, ponosni smo na naše inženjere i radnike.

U medijima se zadnjih dana prilično mnogo pisalo o velikom projektu u koji smo uključeni u Rumuni-

ji. To nam je prvi posao u toj zemlji i prva saradnja sa jednim od njihovih građevinskih divova. U toj zemlji “potpisat ćemo se” pod dva tunela. I vrlo se radujemo tom izazovu.

Trenutno ste izvođač radova na izgradnji autoceste na dionicama Ponirak – Vraca (tunel Zenica) i Putnikovo Brdo - Medakovo Koliko su navedene dionice zahtjevne u tehničkom smislu i kako ste zadovoljni dinamikom radova na izgradnji tunela Zenica, obzirom da je Ugovor za izgradnju dionice Putnikovo Brdo – Medakovo tek potpisan i radovi na terenu još nisu započeli?

Svaka gradnja, posebno gradnja tunela, nosi sa sobom predvidive kao i nepredvidive izazove. Svi tuneli koje smo gradili i sagradili na zeničkoj regiji su bili jako komplicirani, prije svega zbog velikog broja klizišta i čestih nadiranja ogromnih količina vode. Voda je, uz pomjeranja tla, najveći izazov građevinarima. Gradnja napreduje, ne možemo biti nezadovoljni.

Kada je riječ o dionici Putnikovo Brdo – Medakovo, taj je ugovor, kako rekoste, tek potpisan i trenutno smo u fazi priprema gradilišta i istovremeno kom-

Zbog korektnih uslova koje nudimo manje osjetimo takozvani odliv mozgova

Neki su projekti važni zbog kompleksnosti, neki zbog simbolike, a neki i emotivno

pletiranja ekipa koje će raditi. U ovom trenutku imamo veliku potrebu za angažiranjem dodatne radne snage (inženjera i zanatlija), pa smo, u skladu sa potrebama, raspisali nekoliko oglasa. I mi se, kao i mnoge druge branše u našoj zemlji, suočavamo sa hroničnim nedostatkom radne snage. Ono što je možda neki plus u ovoj situaciji jeste da Euro-Asfalt radnicima nudi korektne uslove rada, pa zbog toga manje osjetimo udar koji izaziva odliv mozgova iz naše zemlje. Uskoro će i na toj dionici da se čuje buka naših građevinskih strojeva.

Trenutna ruska agresija na Ukrajinu, a prije toga i pandemija koronavirusa znatno su pogodile sve sektore gospodarstva i donekle usporila gradnju velikih infrastrukturnih pro-

jekata. Kako se Vaša firma nosila s novonastalom situacijom i kako ste uspjeli opstati uslijed svih izazova koje ovo vrijeme sa sobom nosi?

S pandemijom smo se borili kako smo najbolje znali i umjeli i mislimo da smo bili među bolje organiziranim kompanijama. Naša gradilišta su bila svojevrsne karantene, ali posao nije stajao niti jedan dan. Taj način poslovanja povećao nam je troškove zbog svakodnevnih testiranja, dezinfekcija ljudi, vozila, mašina, prostora, ali nismo imali valova zaraze. Pandemija je situacija koja nam naprosto ni danas ne dozvoljava da se do kraja opustimo bez obzira na njeno slabljenje. I mi smo, kao i cijeli svijet, naučili s njom živjeti.

Rat u Ukrajini svima nam je otvorio nove fronteve i ratove. Ne, naravno, stvarne, ali ekonomske, logističke i organizacijske da. Stanje se polako normalizira, ali cijene najvažnijih materijala za građevinarstvo, prije svega industrijskog čelika ili eksploziva, nisu se vratile na nivo od prije početka agresije. Neke zemlje, poput Italije, uvele su zabranu izvoza, što je dovelo do velikih nestašica na globalnom tržištu. Nestašica je i materijala koji se proizvode u Ukrajini, Bjelorusiji i susjednim zemljama, što je rezultiralo poskupljenjem, čak i količina koje su bile u opticaju, a izvezeno su prije rata. Cijene goriva su i dalje zastrašujuće. No, i mi se, kao i svi ostali u raznim branšama, prilagođavamo situaciji i nadamo se, naravno, kraju rata.

Budući da već dugi niz godina godina radite na izgradnji Koridora Vc, kako biste ocijenili Vašu suradnju s investitorom na ovom projektu (JP

Autoceste FBiH) i kakvi su vaši planovi za budućnost, da li se vidite i u budućim projektima izgradnje važnih infrastrukturnih projekata u BiH i širom svijeta?

Naša je suradnja uvijek bila iznimno dobra i profesionalna, postavljena na korektnim poslovnim odnosima, ali i na nekom, rekli bismo, prevashodno ljudskom momentu. U konačnici, kada na tren ostavimo po strani taj odnos kompanija – kompanija, mi smo na gradilištima svi isti, radimo jako težak posao i odlično razumijemo jedni druge. Iza nas su brojni projekti koje smo skupa uradili i vjerujemo, svakako, da će uspješnih i velikih projekata biti i ubuduće. Ono na čemu gradimo ovakvo uvjerenje jeste stalno ulaganje u novu opremu i ljude, ali i svakodnevno učenje o novim tehnologijama koje se primjenjuju u svijetu. Euro-Asfalt je u samom vrhu građevinskih kompanija u regionu i planiramo da tu i ostanemo.

Sa Jasminom Olovčić razgovarali smo o izazovima u svijetu međunarodnih nabavki

Jasmina Olovčić je viša stručna saradnica za praćenje i implementaciju međunarodnih ugovora pri Službi za nabavke po međunarodnim procedurama u JP Autoceste FBiH. Svoja radna iskustva i stručno usavršavanje sticala je angažmanima na poslovima vezanim za razvoj cestovne infrastrukture. Nakon završenog studija na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu stekla je licencu za certifikovanog revizora i kontrolora cestovne sigurnosti. Kao stipendistica Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) završila je Međunarodni master iz oblasti upravljanja javnih nabavki na Univerzitetu Tor Vergata u Rimu. Članica je Udruženja inženjera saobraćaja i komunikacija, a od 2020. godine je u Upravnom odboru alumnista međunarodnih nabavki Fakulteta za ekonomiju i finansije Univerziteta Tor Vergata.

Autorica i koautorica je više radova objavljenih u časopisima i zbornicima radova u zemlji i inostranstvu. Također, učesnica je i mnogih domaćih i međunarodnih konferencija. Trenutno je studentica na doktorskom studiju na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu.

Kad je riječ o izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc JP Autoceste FBiH posluje na principu raspisivanja međunarodnih tendera. U tom smislu Vi, odnosno Služba za međunarodne nabavke je važna karika u tom lancu. Šta sve obuhvata Vaš posao?

Posao Službe za međunarodne nabavke je veoma složen, jer obuhvata provođenje i praćenje svih aktivnosti vezanih za životni vijek projekta, od pripreme inicijativa i postizanja efektivnosti međunarodnih kreditnih aranžmana sa domaćim i međunarodnim institucijama, planiranju i organizaciji aktivnosti na odobravanju i implementaciji projekata, provođenju postupka nabavki izgradnje cestovne infrastrukture i povezanih usluga, praćenju realizacije ugovora, administraciju projekata, izvještavanje i druge aktivnosti zahtijevane pravilima i procedurama međunarodnih finansijskih institucija.

Koji su najčešći izazovi u postupcima javnih međunarodnih nabavki?

Postupci nabavki su strateška i kritična komponenta svakog preduzeća/organizacije i mogu najbolje isporučiti željenu vrijednost. Kao primarni izazov izdvojila bih upravljanje rizicima. Rizici su sve što se može dogoditi u postupku, a što će negativno uticati na postizanje krajnjeg cilja. U infrastrukturnim projektima postoji mnogo načina na

JP Autoceste FBiH aktivno realizuje projekta „Žene u građevinskom sektoru u Bosni i Hercegovini – Koridor Vc”, u saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) i konsultanskom kućom Aets.

Fokus ovog projekta jeste promocija i unapređenje učešća žena u građevinskom sektoru, te podrška JP Autoceste FBiH u stvaranju boljeg pristupa zaposlenju za žene kandidatkinje na svim pozicijama, a posebno za tehničke poslove. Rezultat i implementacija ovog projekta jeste da bude više žena i na gradilištima, kako za javna preduzeća nadležna za izgradnju autocesta tako i renomirane izvođače.

Važna poruka cijelog projekta jeste da ravnopravnost spolova nije ni pitanje manjine ni marginalno pitanje nego da se radi o pitanju koje se tiče svih ljudi, jer samo jednaka uključenost muškaraca i žena u sve aspekte razvoja i društva isplati se državi ucjelini.

koje se ti rizici mogu manifestovati: kašnjenja u realizaciji projekata, pitanja kvaliteta, kvalifikacija osoblja, negativan publicitet, dodatni troškovi itd. Shodno tome, postojanje jasne i tražene strategije upravljanja rizikom ne samo da će pomoći u uštedi troškova, već i spriječiti neželjene probleme. Postupak nabavke se ne završava dodjelom ugovora, on se provlači kroz cijeli životni ciklus projekta, a nabavka je uspješna kada svi rade na istom krajnjem ishodu.

Koji izazov trenutno imate u karijeri?

Izazova je mnogo, ali ja ih ne shvatam kao prepreke. Trenutno radim na realizaciji jednog, a to je izgradnja tunela Prenj. Imam sreću i ponosna sam što sam direktno uključena u implementaciju ovog značajnog projekta kako za Autoceste, Bosnu i Hercegovinu, tako i za cijelu regiju. Mislim da trenutno JP Autoceste Federacije BiH pišu historiju.

Koje su to osobine koje žena mora posjedovati kako bi uspjela u poslovnom svijetu?

Žena u poslovnom svijetu treba biti spremna na više uloga, a to zahtijeva hrabrost, snagu i sposobnost prilagođavanja. Poslovni svijet se mijenja jako brzo i žene trebaju biti sposobne da se brzo prilagođavaju novim trendovima da bi bile konkurentne.

Da li ste vi osjetili da je to što ste žena otežavajući faktor?

Nije lako biti žena u poslovnom svijetu, jer se kod nas ne pružaju iste mogućnosti ženama i muškarcima. Da li je uzrok tom što smo mi još uvijek prilično patrijarhalno društvo, ili su žene tome doprinijele, nisam sigurna. Smatram da i žene i muškarci treba da budu ravnopravni i dobijaju jednaku priliku da pokažu svoje sposobnosti. Jer i mi žene možemo da budemo ozbiljni profesionalci, kolege i prijatelji. Žene nikako ne trebaju da se takmiče sa muškarcima, bitno je da žena ima odgovarajući stav koji će je što više izjednačiti sa muškim kolegama. Meni je to izazov, da još više učim i napredujem.

Koje vještine mogu pomoći svakoj osobi u karijeri, bez obzira na profil posla?

Smatram da su karakter, stav i pouzdanost tri vještine koje osoba treba posjedovati da bi uspjela u svojoj karijeri, sve drugo se može naučiti i istrenirati.

Trenutno u Autocestama FBiH radi 34 posto žena.

Ova rubrika će im pružiti mjesto za razgovor, dijeljenje priča i slavljenje postignuća. Želimo spojiti autentične priče iz cijelog preduzeća pokazujući da svaka priča pomiče granice i može promijeniti budućnost. Jer treba nam više ženskih uzora!

14 GODINA OD PRVE NAPLATNE KUĆICE NA AUTOCESTI A1

Prva naplata cestarine u BiH uvedena je u 6. mjesecu 2008. godine na naplatnom mjestu Sarajevo Sjever (Jošanica).

Cestarina se naplaćuje na osnovi dužine prijeđenih kilometara i kategorije vozila. Kategorizacija vozila podijeljena je u 4 kategorije.

Do 6. mjeseca 2012. godine postojala je samo jedna naplatna stanica Sarajevo Sjever s otvorenim sustavom naplate cestarine. Otvoreni sustav naplate cestarine je sustav u kojem je jedna naplatna stanica istovremeno i ulazna i izlazna naplatna stanica. U 6. mjesecu 2012. godine JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar završavaju novu dionicu autoceste, otvaraju nova naplatna mjesta s novim sustavom naplate cestarine i uvode tzv. zatvoreni sustav naplate cestarine. U zatvorenom sustavu naplate cestarine korisnik razlikuje ulaznu naplatnu stanicu, gdje se evidentira njegov ulaz na autocestu i izlaznu naplatnu stanicu gdje se vrši naplata cestarine u skladu s dužinom korištene dionice i kategorije vozila.

Sustav naplate cestarine koji se koristi u JP Autocestama FBiH d.o.o. Mostar razlikuje dva načina

plaćanja cestarine, manualna i elektronska naplata cestarine. Korisnik manualne naplate cestarine prilikom ulaska na autocestu (u slučaju zatvorenog sustava naplate cestarine) uzima magnetnu karticu koju predaje blagajniku na izlaznoj naplatnoj stanici. Blagajnik ubacuje magnetnu karticu u sustav i određuje kategoriju vozila kako bi na osnovi ulaska i izlaska s naplatnih mjesta odredio cijenu prijeđenog puta. Manualno se cestarina može platiti gotovinom ili platnom karticom u KM i EUR valuti.

JP Autoceste trenutno imaju 14 naplatnih mjesta na 4 dionice koji funkcioniraju na osnovi otvorenog i zatvorenog sustava naplate cestarine. Dužina autoceste koja je pod naplatom je 119,3 km.

ACC (Autoceste card) je elektronska naplata cestarine koja korisniku autoceste omogućuje brzu i efikasnu naplatu cestarine bez posredovanja blagajnika i čekanja na naplatnim mjestima. Proces naplate se odvija putem uređaja za elektronsku naplatu cestarine (ACC TAG) koji mora biti postavljen na unutarnjoj strani vjetrobranskog stakla automobila i antene na nadstrešnici iznad ulazne/izlazne naplatne trake. Sustav od korisnika zahtje-

va kretanje prilagođenom brzinom kroz naplatnu traku bez zaustavljanja.

Počeci elektronske naplate cestarine u JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar datiraju iz 2012. godine kada je uveden zatvoreni sustav naplate na dionici Sarajevo Sjever - Kakanj. Pre-paid sustav elektronske naplate cestarine je u početku imao nekoliko tisuća korisnika koji su shvatili prednosti korištenja elektronske naplate cestarine. Tehničke mogućnosti sustava bile su dosta skromne, a sredstva su se nalazila na TAG uređajima koji su se morali dopunjavati isključivo na našim naplatnim mjestima. Od tehničkih pogodnosti za naše korisnike u prvoj fazi imali smo samo automatsko slanje mjesečnog izvještaja i provjeru stanja računa na uređaju putem SMS-a.

Ubrzo je porastao broj korisnika pa su i njihove potrebe bile sve veće što je dovelo do uvođenja novih funkcionalnosti na sustavu elektronske naplate cestarine. Uvođenje pre-paid billing sustava bio je najveći korak naprijed. Pre-paid billing sustav uveden je početkom 2019. godine, a omogućio je niz novih funkcionalnosti za korisnike elektronske naplate cestarine. Prva od tih funkcionalnosti bilo

SUSTAV ELEKTRONSKE NAPLATE CESTARINE OMOGUĆAVA:

- **Brži i sigurniji prolaz**
- **Prolazak bez zaustavljanja**
- **Smanjenje gužve na naplatnim mjestima**
- **Veći protok saobraćaja/prometa**
- **Obračun iznosa na cestarine po točno prijeđenoj kilometraži**
- **Cjenovne pogodnosti i bonusi**
- **Smanjenje emisija štetnih plinova**

je formiranje jedinstvenog računa za svakog korisnika što je omogućilo da se na puno jednostavniji način koriste ACC TAG uređaji. Naši su korisnici, uvođenjem pre-paid billing sustava, dobili pristup korisničkom portalu na kojem u svakom trenutku mogu provjeriti sve relevantne podatke za svoj korisnički račun i uređaje – stanje računa, pregled uplata, pregled prolaza, te izvršiti potrebna podešavanja u smislu obavijesti, dodavanja e-mail adrese i slično. Pre-paid billing omogućio je i dopunu korisničkog računa bez dolaska na naplatno mjesto, na početku samo za virtmanske uplate da bismo u vrijeme pandemije COVID-19 uveli i mogućnost online dopuna putem korisničkog web portala ili mobilne aplikacije. Upravo zadnju spomenutu opciju odabire sve veći broj korisnika fizičkih osoba jer omogućava dopunu u realnom vremenu bez zaustavljanja i dolaska na naplatno mjesto. Također je omogućen i pristup korisničkom računu putem mobilne aplikacije budući da najveći broj korisnika interneta u BiH webu pristupa putem pametnog mobitela.

Uvođenjem pre-paid billing sustava, zbog sve većeg broja korisnika elektronske naplate cestarine pojavila se potreba i za intenzivnijom, te dostupnijom podrškom korisnicima putem telefona i e-mail

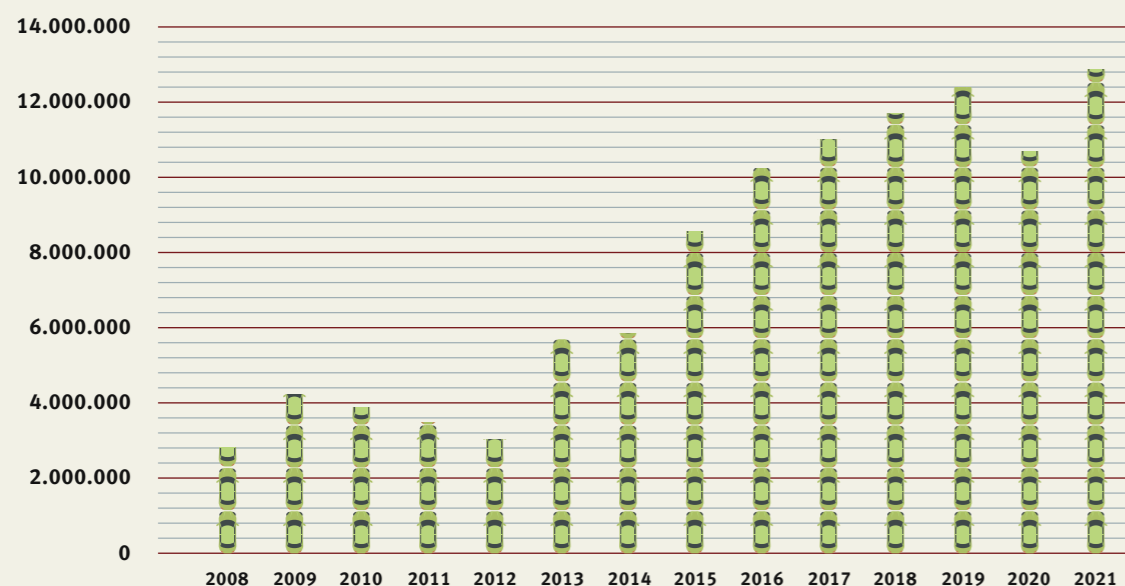
od 0-24 sata, te je oformljen i Help desk unutar poduzeća koji uspješno djeluje već tri godine.

U cilju približavanja korisnicima omogućeno je naručivanje novih TAG uređaja za virtmanske uplate i njihovo preuzimanje na nekoj od naših lokacija – naplatna mjesta, operativni ured u Sarajevu ili u sjedištu poduzeća u Mostaru.

U prvih pet godina korištenja ACC TAG uređaja ukupno je programirano oko 25.000 uređaja. Sličan trend je nastavljen u narednim godinama pa tako danas imamo brojku od preko 63.000 programiranih TAG uređaja u našem sustavu, te je broj korisnika na kraju 2021. godine iznosio 33.794 korisnika. ACC TAG uređaji su našli svoje mjesto kod naših korisnika tako da imamo konstantnu prodaju preko 550 uređaja mjesečno, ukoliko u spomenutom razdoblju nemamo akcijsku prodaju uređaja. U razdobljima kada se organiziraju akcijske prodaje TAG uređaja broj prodanih uređaja je znatno veći.

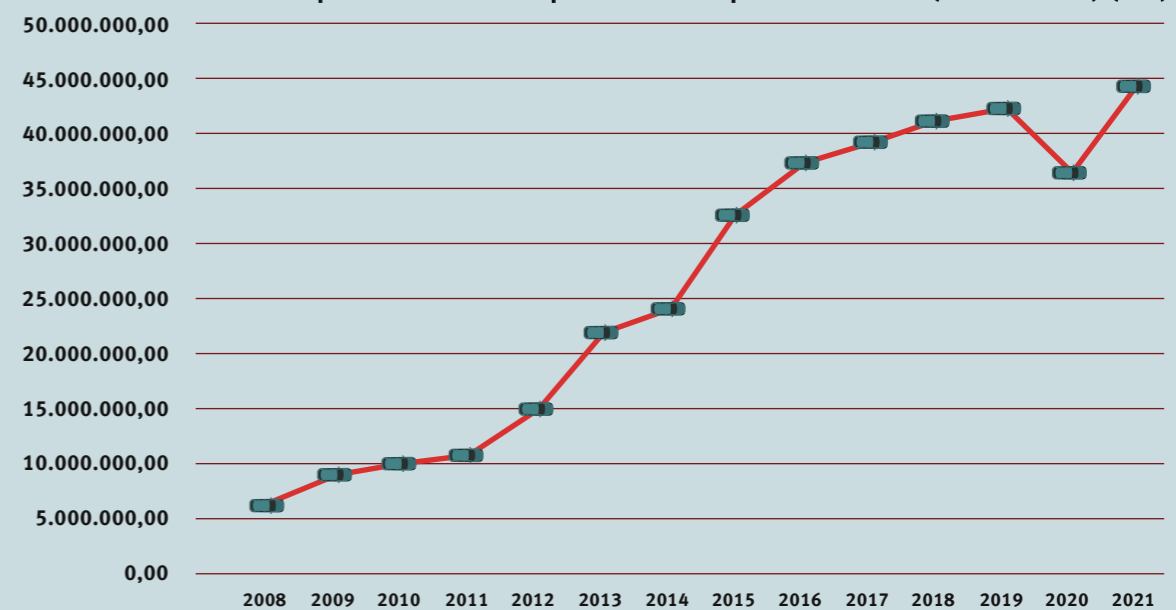
Prije uvođenja pre-paid billing sustava udjel elektronske naplate cestarine bio je na godišnjoj razini od 32,6% (2018. godina), dok je 2021. godine zabilježen udio elektronske naplate cestarine od 38,7% prosječno na godišnjoj razini, a u pojedinim mjesecima imamo veći udjel koji ide i do 43% u skladu sa sezonskim promjenama intenziteta pro-

Grafički prikaz broja vozila na izlazu (2008–2021)

Projekcija za sljedeće tri godine prometa vozila:
2022: 13.893.584 - 8% • 2023: 15.282.943 - 10% • 2024: 17.575.384 - 15%

Grafički prikaz ostvarenih prihoda od naplate cestarine (2008–2021) (KM)

Projekcija za sljedeće tri godine prihoda od naplate cestarine:
2022: 48.289.057,48 KM - 8% • 2023: 53.117.963,23 KM - 10% • 2024: 61.085.657,71 KM - 15%

meta. U vrijeme pandemije COVID-19 i restrikcija u svim područjima života, najmanji pad je zabilježen upravo kod korisnika elektronske naplate i to u 1. mjesecu nakon uvođenja mjera.

U cilju povećanja udjela elektronske naplate cestarine u ukupnoj naplati cestarine pronalazimo različite načine poslovne suradnje s drugim pravnim subjektima kako bismo omogućili našim korisnicima dobivanje TAG uređaja po pristupačnijoj cijeni ili besplatno. Do sada je realizirano nekoliko promotivnih akcija prodaje ACC TAG uređaja kao i akcija na dopunu korisničkog računa u saradnji s Mastercard Europe za sve korisnike Mastercard kartica. Mastercard je korisnicima svojih kartica omogućio besplatan TAG uređaj ukoliko dopune korisnički račun Mastercard karticom u određenom iznosu. Kod akcija na dopune i promociju online plaćanja, korisnici Mastercard kartica su dobili dodatni bonus od strane Mastercard-a ukoliko dopune određeni iznos koristeći spomenutu karticu na korisničkom portalu ili mobilnoj aplikaciji JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar. Pored Mastercard-a posebne oblike suradnje ostvareni su i s drugim pravnim subjektima kao što su benzinske postaje i osiguravajuća društva koji svojim klijentima pod određenim uvjetima poklanjaju ACC TAG uređaj. Iz dosadašnjeg iskustva može se zaključiti da ova-

kvi oblici poslovne suradnje ostvaruju izvanredne rezultate. Nakon nekoliko provedenih akcijskih prodaja TAG uređaja zamjetan je porast udjela elektronske naplate cestarine u ukupnoj naplati, a nakon akcije usmjerene na dopune zamjetan je sve veći broj korisnika koji se odlučuju za dopunu putem mobilne aplikacije, odnosno korisničkog web portala. Prethodno spomenuto, dobro je poznato i našim korisnicima koji se uvijek nastoje unaprijed informirati o planiranim akcijama.

U nadolazećem razdoblju plan je nastaviti povećavati udjel elektronske naplate cestarine u ukupnoj naplati, te konstantan rast novih korisnika uz proširenje oblika zajedničke suradnje sa drugim pravnim subjektima u cilju ostvarenja dodatnih pogodnosti za naše korisnike.

Služba za naplatu cestarine je najveća služba u JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i broji 207 zaposlenih, raspodijeljenih većinom u Odjelu za operativnu naplatu cestarine, zatim Odjelu za elektronsku naplatu cestarine, Odjelu za analitiku i praćenje prihoda od naplate cestarine, te Odjelu za planiranje, logistiku, upravljanje zalihama i podršku poslovanju. Promatrajući rezultate rade Službe za naplatu cestarine evidentna je prisutnost konstantnog rasta, kako prometa vozila tako i prihoda od naplate cestarine.

MIRKO ROGIĆ - Izvršni direktor Sektora za upravljanje i održavanje

Sigurnost u prometu i podizanje nivoa usluge na autocesti osnovni su prioriteti u poslovanju poduzeća

Prije malo više od pola godine izabrani ste na mjesto izvršnog direktora Sektora za upravljanje i održavanje. Možete li nam reći kako je tekao Vaš karijerni put prije dolaska na spomenutu funkciju? Rođen sam 1982. godine u Mostaru, gdje sam završio osnovnu školu kao i gimnaziju fra Dominika Mandida. Diplomirao sam na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Mostaru 2007. godine. Pripravnički staž od godinu dana sam obavio u Federalnom zavodu za MIO/PIO u Mostaru. Radio sam pet godina u Zajedničkom odvjetničkom uredu Paponja - Bunoza. Pravosudni ispit položio sam 2018. u Sarajevu, a nakon toga 2019. godine položio sam i odvjetnički ispit. Više godina sam bio zaposlen na mjestu višeg stručnog suradnika u Službi za zaštitu prava branitelja i njihovih obitelji Grada Mostara, a zatim sam obavljao poslove šefa Službe za nekretnine Grada Mostara.

Jesu li naše autoceste sigurne, koje su dionice posebno opasne za promet, što se radi po planu poboljšanja sigurnosti?

Kako ni u jednom segment života, pa tako i u prometu, ne postoji apsolutna sigurnost. Međutim, u usporedbi sa drugim cestama, autoceste su ceste najvišeg ranga i rekao bih da imaju "ugrađen" visok stupanj sigurnosti prilikom same izgradnje. Da bi se izgradila sigurna cesta naši stručnjaci već u fazi pisanja projektnog zadatka na neki način oblikuju autocestu i njene elemente. Kroz ove poslove nastojimo od najranije faze životnog ciklusa jednog projekta djelovati proaktivno.

Ono što također radimo u okviru sektora koji vo-

dim, jeste da vodimo detaljnu evidenciju prometnih nezgoda kroz više poslovnih procesa i na kraju godine objedinjujemo sve podatke, te zajedno sa podacima svih, sada već četrnaest policijskih stanica kroz čija područja prolazi autocesta, izvršimo detaljnu analizu sigurnosti prometa na autocesti. Na osnovu ovih podataka i podataka o obimu prometa na svakoj od dionica, posebnim izračunima utvrđujemo stupanj opasnosti svake dionice. Prateći ove podatke kroz godine ne možemo reći za bilo koju dionicu da se po stupnju opasnosti ističe u odnosu na ostale.

Trenutno u eksploataciji imamo oko 120 kilometara autocesta i brzih cesta na kojima je izgrađeno čak četrnaest tunela ukupne dužine od oko 13 km, koji čine više od 10 posto autoceste. Tuneli se smatraju posebno opasnim mjestima na cesti. Iako su naši tuneli sigurni i sa puno manjim postotkom nastanka prometnih nezgoda od otvorenog dijela autocesta, ipak se posebna pozornost poklanja ovim objektima.

Naveo bih primjer dionice Podlugovi – Sarajevo sjever koja je prometno najopterećenija dionica pod naplatom cestarine. Ovo je prva izgrađena dionica autoceste i u protekle dvije godine izvršena je zamjena i sanacija kolničke konstrukcije, postavljeni ublaživači udara na naplatnom mjestu Sarajevo sjever, veze mostova i trase ojačana većom klasom sigurnosne ograde, na nekoliko mjesto postavljeni počeci ograda sa efektom ublažavanja udara, te obnovljena horizontalna signalizacija.

Vraćajući se na početak ovog upita, ponovit ću da prostora za poboljšanja sigurnosti prometa i podi-

zanja nivoa usluge naše autoceste uvijek ima, zato se kroz planove poslovanja konstantno osigurava određeni iznos sredstava samo za ove svrhe.

JP Autoceste FBiH pružaju uslugu elektronske naplate cestarine koja korisniku omogućuje brzu i učinkovitu naplatu cestarine. U prethodnom periodu realizirano je i niz akcija koje imaju za cilj povećati broj korisnika naplate cestarine. Kako ste zadovoljni brojem korisnika elektronske naplate cestarine?

Elektronska naplata cestarine već duže razdoblje bilježi kontinuirani rast. Uvođenjem novih pogodnosti i akcijskih prodaja ACC TAG uređaja ovaj način korištenja autoceste je sve popularniji među vozačima. Trenutno imamo preko 70.000 korisnika ACC usluge što je više nego zadovoljavajući broj u odnosu na vozila koja prometuju autocestom. Učestalije vozila s ACC TAG uređajem u ukupnom prometu vozila je oko 44%. Korisnici su prepoznali sve prednosti koje pruža ACC usluga uz bonus na dopune od 20%, te u sve većem broju prelaze na ovaj način korištenja autoceste.

Kada pričamo o naplati cestarine, da li JP Autoceste FBiH prati novitete na svjetskoj razini i što možemo očekivati u godinama koje su pred nama?

Svakako da pratimo razvoj naplate cestarine u svijetu, s posebnim fokusom na regiju i EU. U narednom razdoblju planiramo uvezivanje naplate cestarine na način da jedan uređaj funkcionira na cijeloj teritoriji BiH, pa i dalje na prostoru zemalja zapadnog Balkana.

Bližimo se kraju još jedne kalendarske godine, kakvi su podaci o prometu vozila na autocesti, da li se povećao broj vozila u odnosu na prethodne godine i kakav je u usporedbi sa predpandemijskim rezultatima.

Izuzevši pandemijsku 2020. godinu, promet na autocesti A1 iz godine u godinu kontinuirano raste. Promet ostvaren u 2021. godini je rekordan (12.864.430 vozila na izlazu), čime je za 4,16% nadmašen predpandemijski rekord iz 2019. godine (12.350.807 vozila).

U prvih devet mjeseci ove godine ostvaren je rast od 10,64% u odnosu na isto razdoblje 2021. god. Stoga je, usprkos nedavnoj privremenoj obustavi naplate cestarine na dionici D2 (Sarajevo zapad – Bradina) temeljem Odluke Vlade FBiH u cilju sanacije magistralne ceste M17, realno očekivati kontinuirani rast naplate cestarine.

Nalazite se na čelu sektora sa najvećim brojem zaposlenih unutar JP Autoceste FBiH, koje su, po Vama, osobine dobrog, uspješnog menadžera i šta je ono ključno da bi jedno veliko poduzeće kao što je JP Autoceste FBiH uspješno funkcioniralo?

Podijelio bih na tri ključna dijela bitne značajke koje su potrebne za uspješno funkcioniranje jednog velikog poduzeća kao što je JP Autoceste FBiH. Prva je dobra komunikacija, koja je osnova svega pa tako i menadžera i njegova tima. Druga je briga o zaposlenicima. Naime, vrlo je važno da zaposlenici osjete da ih se uvažava i istinski brine o njima. Kao direktor u ovome poduzeću mogu reći da je bitno pored poslovnih ciljeva voditi i računa o potrebama zaposlenika. Možda je takav način rada teško naučiti ali on je neophodan za kvalitetno funkcioniranje poduzeća. Treća, a možda i ključna stavka je kvalitet rada i stručnost. Stručnost prije svega treba gledati iz dva aspekta, prvi se odnosi na područje rada, dok se drugi dio odnosi na vođiteljske sposobnosti. Sve ovo nabrojano omogućuje kvalitetnije upravljanje procesima i resursima.

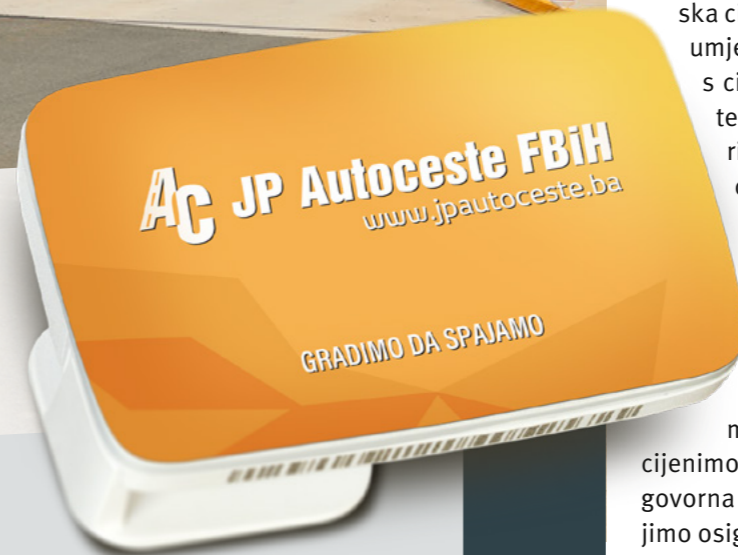
Vozi bez zaustavljanja!

Postani korisnik Prepaid billing sistema na autocestama FBiH i uštedi vrijeme i novac.

Prednosti ACC usluge:

- Bonus 20% na svaku dopunu novčanih sredstava
- Dopuna bez dolaska na naplatno mjesto
- Ušteda vremena, vozite bez zaustavljanja i čekanja u redovima
- Kontrola korisničkog računa putem web portala
- Više TAG uređaja na jednom računu

Jednostavno plaćanje za brži prolazak - koristi online plaćanje putem web portala ili mobilne aplikacije JP Autoceste FBiH!

Skenirajte QR kod i saznajte sve što vas zanima o elektronskoj naplati cestarine

Za dodatne informacije pozovite nas na besplatan INFO broj 080 02 03 06

VELIKO INTERESOVANJE

4 000 ACC TAG UREĐAJA U POLA CIJENE RASPRODANO U REKORDNOM VREMENU

JP Autoceste FBiH u septembru i oktobru 2022. godine uspješno je realizovalo četiri akcije od 50 posto popusta na prodaju ACC TAG uređaja. Akcijska cijena ACC TAG uređaja iznosila je 19,50 KM, umjesto dosadašnjih 39 KM. Realizacija je bila s ciljem promocije usluge elektronske naplate cestarine, te stimuliranja većeg broja korisnika na korištenje elektronske naplate cestarine.

Akcije su naišle na veliko interesovanje korisnika, te je prodato 4000 uređaja u rekordnom roku.

„Izuzetno nam je drago da na ovaj način možemo pokazati našim korisnicima da cijenimo njihovu lojalnost, te kao društveno odgovorna kompanija intenzivnim ulaganjem nastojimo osigurati što povoljnije cijene posebno u ovoj ekonomskoj krizi kada svakodnevno rastu cijene koje građani teško podnose. Povećanjem broja korisnika elektronske naplate cestarine želimo smanjiti vrijeme čekanja na naplatnim mjestima i povećati nivo usluge za naše korisnike”, izjavio je Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH.

Osim toga, korisnike ACC usluge za svaku dopunu novčanih sredstava, JP Autoceste FBiH nagrađuju bonusom od 20 posto.

SIGURNA VOŽNJA U TUNELIMA NA AUTOCESTI A1

Na autocesti Koridora Vc, koja pripada transevropskoj mreži cesta imamo više tunela koji su projektovani i izgrađeni u skladu sa preporukama Direktive o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transevropskoj cestovnoj mreži koju je sačinila Evropska komisija.

Sigurnost u tunelima zahtjeva brojne mjere koje se, između ostalog, odnose na projekat tunela, sigurnosnu opremu, saobraćajnu signalizaciju, upravljanje saobraćajem, obuku hitnih službi, postupke u slučajevima nesreća, davanje informacija korisnicima o najboljem načinu ponašanja u tunelima i bolju komunikaciju između odgovornih tijela i hitnih službi kao što su policija, vatrogasci i spasilačke ekipe.

Savremeni tuneli na autocestama, uglavnom su opremljeni opremom koja osigurava najviši nivo sigurnosti pri vožnji i prolasku kroz tunel (video nadzor, uređaji za otkrivanje i dojavu o eventualnom požaru, uređaji za provjetravanje i ubacivanje svježeg zraka, komunikacijska oprema, izlazi za nuždu i sl).

Vožnja tunelom razlikuje se od vožnje na otvorenoj cesti, ima svoje zakonitosti i zadanu dinamiku vožnje (zabranjena je vožnja unazad, okretanje ili polukružno okretanje, zaustavljanje ili parkiranje na saobraćajnim trakama, problem adaptacije oka na razinu osvijetljenja tunela pri ulasku ili izlasku, održavanje propisanog razmaka od vozila ispred, strogo pridržavanje propisane brzine vožnje – koja je u pravilu niža od ograničenja brzine za cestu kojom vozite).

Na 126,5 kilometara izgrađene autoceste nalazi se 14 tunela (tunel Hum, Pečuj, Ričice, Klopče, 1.mart, Oštrik, Ožega, Gaj, Igman, Vis, 25.novembar, Grab, Ivan i Bijela Vlaka). Tehnička oprema u tunelima važan je elemenat za veću sigurnost u prometu i značajno doprinosi vlastitom osjećaju sigurnosti. Tuneli su opremljeni sistemom video nadzora, sistemom svjetlosno promjenjive signalizacije, sistemom u slučaju požara i drugim sistemima na najvišoj razini sigurnosne tehnologije.

Iako su tuneli opremljeni najsavremenijim sistemima, važan faktor koji je odlučujući za sigurnost je znanje o tome kako se ponašati u vožnji kroz tunel. Vozite pažljivo jer svojim odgovornim ponašanjem, ne samo da povećavate vlastiti osjećaj sigurnosti tokom vožnje kroz tunel, već i smanjujete

potencijalni rizik od nesreća za druge učesnike u prometu. Budite spremni na promjenu vremenskih uvjeta na izlasku iz tunela. Ne zaustavljajte se u tunelu jer niše za zaustavljanje u tunelu nisu parking mjesto, one služe isključivo za zaustavljanje u hitnim slučajevima.

Na 126,5 kilometara izgrađene autoceste nalazi se 14 tunela (Hum, Pečuj, Ričice, Klopče, 1. mart, Oštrik, Ožega, Gaj, Igman, Vis, 25. novembar, Grab, Ivan i Bijela Vlaka).

Savremeni tuneli na autocestama, uglavnom su opremljeni opremom koja osigurava najviši nivo sigurnosti pri vožnji i prolasku kroz tunel

Opće informacije o tunelima

14	2949 m	13,29 km	100 km/h
JP Autoceste FBiH upravljaju s 14 tunela	Najduži tunel je 1. mart, 2949 m	Ukupna dužina svih tunela iznosi 13293,95 m	Najveća dopuštena brzina u tunelu je 100 km/h

Za sve informacije vezane za autocestu, odvijanje saobraćaja, sigurnu vožnju u tunelima, cijenu cestarine, kao i druge bitne informacije možete dobiti na besplatan info telefon 080 02 03 06.

SLUŽBA ZA RAČUNOVODSTVENE POSLOVE: SPREMNI I POSVEĆENI BUDUĆIM POSLOVNIM IZAZOVIMA

Javno poduzeće Autoceste F BiH d.o.o. u sadašnjem obliku posluje počev od 1.1.2011. godine, te je temeljem Zakona o cestama F BiH pravni sljedbenik Federalne direkcija za održavanje i upravljanje autocestama. Obzirom da Bosna i Hercegovina pa tako i F BiH ranije nisu uopće imali autoceste i brze ceste Društvo je zaduženo za vrlo ambiciozan

i kompleksan projekt - izgradnju mreže autocesta i brzih cesta u F BiH. Najvažniji dio buduće mreže autocesta je izgradnja koridora 5 C, koji za BiH ima izuzetno velik značaj, te pored povezivanja sjevera i juga zemlje i stvaranja kvalitetne veze između najvećih gradova i naseljenih mjesta u BiH, ta prometnica znači i povezivanje sa svijetom i dio je

međunarodnog koridora. Time će se na neki način promijeniti i geografski položaj zemlje jer transport roba i migracije turista između srednje i jugoistočne Europe će ići kroz BiH. To sada nije bio slučaj te zbog zastarjelih prometnica, taj promet se odvijao drugim pravcima koje su duži, i zaobilaze BiH.

Značaj prometnog povezivanja i izgradnje mreže autocesta i brzih cesta je Zakonom o cestama povjerena JP Autocesti, te je u periodu od osnivanja do danas Društvo imalo najveći intezitet investiranja u F BiH. Na jednoj strani su aktivnosti na izgradnji novih dionica koje se ostvaruju kroz eksproprijaciju zemljišta, izradu projektne dokumentacije te izgradnjom pojedinih dionica. S druge strane na izgrađenom dijelu autoceste se vrši naplata cestarine i održavanje izgrađenog dijela autocesta.

Takav intezitet rada Društva je izazov i za Službu za računovodstvene poslove, koja je u organizacionom sastavu dio Sektora za ekonomsko – financijske poslove. Služba za računovodstvene poslove je ta koja treba evidentirati svaki poslovni događaj i evidentirati svaki poslovni dokument koji nastane u bilo kojem segmentu Društva. Dodatni izazov je i kontinuirano povećanje imovine koja je dislocirana na velikom prostoru Federacije. Za sada imamo ostvarena ulaganja u 7 od ukupno 10 kantona, a u perspektivi imovina i ulaganja će biti dislocirana na cijelom području F BiH. Služba računovodstva je ta koja je zadužena da evidentira i da posjeduje informaciju o svakoj pojedinačnoj transakciji, bez obzira da li se radi o isplati putnog naloga, ili višemilionskom ulaganju u prometnu infrastrukturu. Također poslovne knjige sadrže informaciju o svakom pojedinačnom sredstvu, bez obzira da li se radi o komadu inventara ili objektu kao što je most ili tunel i o svakom pojedinačnom potraživanju ili obavezi Društva. Prema važećim propisima Društvo sačinjava godišnje financijske izvještaje propisane za privredna društva, a koji se sastoje od osnovnog seta financijskih izvještaja i niza pomoćnih izvještaja i obrazaca. Financijski izvještaji podliježu obavezi revizije gdje se potvrđuje njihova vjerodostojnost, usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), domaćim propisima: Zakonom o računovodstvu i reviziji, te drugim propisima kojima se reguliraju za porezi, doprinosi i rad javnih poduzeća čije je poslovanje od posebnog

Značaj prometnog povezivanja i izgradnje mreže autocesta i brzih cesta je Zakonom o cestama povjerena JP Autocesti, te je u periodu od osnivanja do danas Društvo imalo najveći intezitet investiranja u F BiH.

interesa. Financijski izvještaji kao i revizorski izvještaji se dostavljaju kreditorima: međunarodnim financijskim organizacijama, domaćim bankama te resornom ministarstvu: Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, Vladi F BiH, Centralnoj banci te se javno objavljuju da bi bilo dostupni javnosti i svim zainteresiranim korisnicima.

Služba za računovodstvene poslove je smještena u sjedištu Društva, na adresi Adema Buća 20 i ima ukupno 8 uposlenih. Kako Društvo prolazi kroz dinamičan i intenzivan proces investiranja, dugoročno gledano intezitet poslova određenih službi vezanih za investicije će biti u opadanju. Poslovi Službe za računovodstvene poslove sa rastom Društva će se povećavati i usložnjavati bez obzira na očekivano buduće smanjenje investicija. Povećanje količine transakcija vezanih za naplatu cestarine, održavanje izgrađenih prometnica i upravljanje imovinom koja je dislocirana na velikom broju lokacija će biti izazov, Služba za računovodstvene poslove mora se unaprijed pripremati za buduće izazove.

AUTOCESTE NA POSLOVNIM SAJMOVIMA I FORUMIMA

19. MEĐUNARODNI SAJAM EKOLOGIJE – EKOBIS 2022 BIHAĆ

Sajam EKOBIS 2022 Bihać okupio preko 200 izlagača iz Bosne i Hercegovine, regiona i svijeta. Na 19. Međunarodnom sajmu ekologije u Bihaću JP Autoceste FBiH sa partnerskim firmama Institut za građevinarstvo IG Banja Luka i Trasa d.o.o. Sarajevo upriličile su prezentaciju pod nazivom “JP Autoceste FBiH – Koridor Vc i brza cesta Bihać – Cazin – Velika Kladaša – RH”.

SAJAM PRIVREDE MOSTAR 2022

Na ovogodišnjem Sajmu privrede Mostar 2022, JP Autoceste FBiH predstavile su se zajedno sa svojim partnerskim firmama na projektu izgradnje Koridora Vc – Regeneracija d.o.o. Velika Kladaša, BS Telecom Solutions d.o.o. Sarajevo, Hering d.d. Široki Brijeg i IGH d.o.o. Mostar.

Tokom mostarske sajsamske manifestacije JP Autoceste FBiH posjetiteljima je promovirao ACC TAG uređaj, moderni sistem elektronske naplate cestarine, koji ima važnu ulogu u sigurnosti cestovnog prometa.

16. MEĐUNARODNI SAJAM PRIVREDE TEŠANJ – BIH 2022

JP Autoceste FBiH bile su ovogodišnji Prijatelj 16. Međunarodnog sajama privrede Tešanj – BiH 2022, te aktivni učesnik najavljenih dešavanja, kao i izlagač na Sajmu. Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH, učestvovao je u panel diskusiji na temu “Globalna ekonomska kriza – Utjecaj na BiH i zemlje regiona”.

JP AUTOCESTE FBiH NA FORUMU U ORGANIZACIJI CCI-A

U organizaciji Centra civilnih inicijativa u Mostaru održan je tematski Forum pod nazivom “Boljim nadzorom do efikasnijih javnih preduzeća: JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar”. Učesnik Foruma bio je Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH, koji je zajedno sa ostalim učesnicima odgovarao na pitanja predstavnika medija i građana.

11. SARAJEVO BUSINESS FORUM

Učešćem na Sarajevo Business Forumu JP Autoceste FBiH predstavile su svoje projekte, planove i investicije o trenutnom stanju Koridora Vc. Forum je održan na temu “Nearshoring – perspektiva za region”. Ovaj događaj jedan je od najvažnijih poslovnih i investicionih događaja za Jugoistočnu Evropu.

POTPISAN UGOVOR ZA IZGRADNJU DIONICE AUTOCESTE PUTNIKOVO BRDO – MEDAKOVO

U sjedištu Javnog preduzeća Autoceste Federacije BiH u Mostaru, 11.11.2022.godine, potpisan je Ugovor za izgradnju autoceste na Koridoru Vc, dionica Putnikovo Brdo – Medakovo, dužine 8,5 kilometara.

Ugovor su potpisali **Elmedin Voloder**, direktor JP Autoceste FBiH kao investitor i u ime izvođača radova **Jasmin Bučo**, direktor kompanije Euro-Asfalt d.o.o. Sarajevo, te **Denis Lasić**, federalni ministar prometa i komunikacija i **Salih Kovačević** iz Euro-Asfalt d.o.o. Sarajevo.

Vrijednost ugovorenih radova iznosi 167.062.555,93 eura sa PDV-om, s rokom završetka izgradnje od 24 mjeseca.

Na dionici Putnikovo Brdo – Medakovo će se graditi sljedeći objekti: šest mostova, jedan cut&cover tunel, pet potputnjaka, jedan natputnjak, sedam hi-

drotehničkih objekata, dvije petlje, čeono naplatno mjesto, te jedan centar za održavanje i kontrolu prometa na autocesti. Također, dio projekta je i regulacija rijeke Usore u dužini potrebnoj za izvođenje predmetne dionice autoceste na Koridoru Vc, regulacija rijeke Tešanjke, izmještanje postojeće magistralne ceste M-4, dužine 8,5 kilometara te rekonstrukcija lokalnih cesta.

Izgradnja ove dionice će se financirati sredstvima osiguranim u okviru ugovora o zajmu sklopljenog s Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), te bespovratnim sredstvima Evropske unije koja su osigurana u okviru Agende za povezivanje preko Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

STUDENTI IZ SARAJEVA I ZAGREBA U POSJETI GRADILIŠTU MOSTA POČITELJ

U organizaciji JP Autoceste FBiH realizirana je posjeta studenata i profesora Građevinskih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Univerziteta u Sarajevu gradilištu autoceste na Koridoru Vc, poddionica Počitelj -Zvirović, LOT 2, Most Počitelj. U posjeti su sudjelovali studenti prve i druge godine diplomskog studija, smjer Konstrukcije.

Ismet Hajduk, glavni inženjer za mostove i objekte talijanske firme "IRD Engineering", koja vrši nadzor nad cijelom dionicom, detaljno je prezentirao konstrukciju mosta kao i sve izazove i specifičnosti mosta Počitelj, objekta koji se uz tunel Prenj smatra najkompleksnijim na cijelom koridoru.

Zasigurno najzanimljiviji dio ove posjete je bilo podizanje na 100 metara visine, gdje su se na licu mjesta, na stupovima S2, S4 S5 studenti i profesori upoznali sa postupcima izvođenja slobodne konzolne gradnje.

Organizacijom posjete gradilištu mosta Počitelj, JP Autoceste FBiH je nastavilo ispujavati svoju ulogu u pogledu društvene odgovornosti. Ova posjeta, kao i sve prethodne, ali i one koje imamo u najavi imaju za cilj profilirati buduće stručnjake koji će svoje teorijsko znanje koje stiču kroz semestre uvezati s onime što se događa na terenu od same organizacije gradilišta, planiranja svih aktivnosti pa do problema koji se mogu pojaviti u procesu izgradnje.

Osim organizacije studentskih posjeta aktivnim gradilištima na Koridoru Vc, JP Autoceste FBiH konstantnim stipendiranjem najboljih studentata, prvenstveno iz područja tehničkih znanosti, ali i omogućavanjem odrađivanja pripravničkog staža za student koji su tek završili školovanje potvrđuju jednu od svojih najbitnijih politika, a to je ulaganje u mlade.

ODRŽAN SASTANAK PREDSTAVNIKA JP AUTOCESTE FBiH I OPĆINE JABLANICA

Dana 09.11.2022. godine u prostorijama Općine Jablanica održan je radni sastanak na kojem su prisustvovali Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH sa saradnicima i Damir Šabanović načelnik Općine Jablanica sa saradnicima. Tender za izvođenje radova na izgradnji tunela Prenj je u toku i početak izgradnje očekuje se naredne, 2023. godine, te su predstavljeni planovi za optimizaciju trase magistralne ceste koji se tiču ove lokalne zajednice s ciljem poboljšanja saobraćaja između Općine Jablanice i petlje Ovčari – Konjic. Sastanak je organizovan u skladu sa zaključkom Doma naroda Parlamenta FBiH od 10.02.2017. godine, kojim su se Vlada Federacije BiH, resorna ministarstva i JP Autoceste FBiH zadužili da iz sredstava ostvarenih optimizacijom trase Koridora Vc na dionici Konjic – petlja Ovčari-Mostar Sjever predvidi i planira optimizaciju, modernizaciju i ubrzanje cestovnog prometa, osiguranjem najpovoljnijeg priključka na trasu autoceste Koridor Vc. Na sastanku je predstavljen plan optimizacije dijelova trase magistralne ceste M17 između Konjica i Jablanice. Također, navedeno je da se već kroz Idejni projekat dionice autoceste Ovčari-ulaz u tunel Prenj projektuje južna veza petlje Ovčari sa magistralnom cestom M17 čija bi osnovna funkcija bila da omogući odvijanje saobraćaja između petlje Ovčari i Jablanice bez prolaska kroz centralnu zonu grada Konjica.

NIŽA CIJENA CESTARINE ZA KLASU VOZILA IV

Uprava JP Autoceste FBiH je donijela odluku o smanjenju jedinične cijene cestarine na autocesti A1 za 10 posto za klasu vozila IV.

Niža cijena cestarine za klasu vozila IV početak će se primjenjivati od 7. novembra 2022. godine.

„Smanjenjem cestarine za vozila IV kategorije želimo pomoći privrednim subjektima koji koriste ostale ceste, a koje nisu uglavnom dimenzionirane za teški saobraćaj pri čemu se pravi velika šteta lokalnim i regionalnim cestama. Mišljenja sam da ćemo ovom odlukom povećati broj korisnika autoceste za navedenu kategoriju a time i uvećati ukupne prihode od cestarine“, kazao je Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH.

Klasa vozila IV podrazumijevaju vozila sa četiri ili više osovina i visinom mjerenom na prvoj osovini

većom od 1,3 m (kamioni sa ili bez prikolice sa četiri ili više osovina, tegljači sa poluprikolicom, autobusi sa ili bez prikolice sa četiri ili više osovina, kombi vozila sa prikolicom ili karavanom sa ukupno četiri ili više osovina, vozila najveće dozvoljene mase preko 3.500 kg, vozila registrirana preko 9 sjedišta).

POTPISAN SPORAZUM O SARADNJI IZMEĐU JP AUTOCESTE FBiH I GRAĐEVINSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU

U prostorijama Instituta za saobraćajnice, Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu je upriličeno potpisivanje Sporazuma o saradnji između JP Autoceste FBiH i Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Sporazum su potpisali Savjetnik direktora JP Autoceste FBiH Amir Fejzić i dekan Građevinskog Fakulteta Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Samir Dolarević.

Cilj ovog sporazuma je uspostavljanje poslovne saradnje i formiranje "Privrednog savjeta Odsjeka za saobraćajnice Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu" koji ima savjetodavnu ulogu u

cilju unapređenja nastavnog procesa na Odsjeku za saobraćajnice.

Potpisnici sporazuma će međusobno saradivati kroz različite vidove saradnje, a posebno kroz:

- Učešće na periodičnim zajedničkim sastancima organiziranim od strane Odsjeka za saobraćajnice Univerziteta u Sarajevu – Građevinski fakultet radi razmjene mišljenja za unapređenje nastavnog procesa i njegovu prilagodbu aktuelnim zahtjevima tržišta,
- Razmjena aktuelnih znanja i iskustava iz prakse,
- Angažovanje kadrova i organizacionih resursa u osavremenjivanju nastavnih i vannastavnih aktivnosti studenata,

- Saradnja u oblasti organizacije stručnih predavanja, seminara i obuka u cilju stručnog osposobljavanja studenata i uposlenika,
- Saradnja u vezi sa organizovanjem stručne prakse, odnosno praktične nastave studenata, kao i posjeta gradilištima studenata studijskog programa "Građevinarstvo" – smjer "Saobraćajnice" u privrednim subjektima članovima PSOS-GFSA,

- Organizacija stručnih posjeta gradilištima u saradnji sa članovima "Privrednog savjeta Odsjeka za saobraćajnice GFSA",
 - Stipendiranje studenata studijskog programa "Građevinarstvo" – smjer "Saobraćajnice".
- Ovom prilikom je održana prezentacija na temu „Istraživanje kompetencija inženjera koji su završili studijski program Građevinarstvo – smjer Saobraćajnice.“

OLAF PREPORUČIO NOVI TENDER ZA BUNA-KVANJ, AUTOCESTE URADILE TO I PRIJE

JP Autoceste FBiH su zaprimile obavještenje od Evropskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) da je završena istraga u vezi s mogućom korupcijom, prijevaram ili drugim nezakonitim radnjama u provođenju nabavke izvođača radova na projektu „Izgradnja autoceste na Koridoru Vc, dionica tunel Kvanj – Buna“, u tenderu koji je raspisan 2019. godine.

Naime, nakon godinu dana, koliko je trajala istraga po ovom pitanju, danas je pristigao akt u kojem se navodi da je postupak provjere procedure nabavke za gore pomenutu poddionicu završen, te da su izvještajem koji je dostavljen EIB-u date preporu-

ke da poduzmu odgovarajuće mjere i koraci kako bi se ponovio tender za izgradnju dionice Buna – Kvanj, što je potez koji su Autoceste već povukle u august ove godine.

Provjera OLAF-a je pokazala da nisu pronađeni elementi korupcije u prethodnom tenderu, već određeni propusti u postupku procedure nabavke. Otvaranje ponuda je ponovljeni tender za izgradnju poddionice Buna-Kvanj je zakazano za 28. novembar.

Podsjećamo, odluka Autocesta da raspiše novi tender bila je predmet kritika određenih medija, ali izvještaj OLAF-a je potvrdio ispravnost odluke menadžmenta JP Autoceste FBiH.

ODRŽAN SASTANAK U BEOGRADU NA TEMU O NOVIM POGODNOSTIMA U PRUŽANJU USLUGE ELEKTRONSKE NAPLATE CESTARINE

Na poziv JP Puteva Srbije, u Beogradu je održan sastanak na temu uvezivanja elektronske naplate cestarine između javnih preduzeća iz Bosne i Hercegovine i Srbije. Sastanku su prisustvovali delagacije JP Autoceste FBiH i JP Autoptevi RS predvođene direktorima Elmedinom Voloderom i Slobodanom Stanarevićem zajedno sa kolegama iz JP Putevi Srbije.

Tokom razgovora je iskazana volja i spremnost za uvezivanjem elektronske naplate cestarine između ova tri javna preduzeća kako bi se krajnjem korisniku autoceste omogućilo što jednostavnije i efikasnije korištenje autoceste.

Direktor Autocesta FBiH Elmedin Voloder je u svojoj izjavi naglasio spremnost za realizaciju dogovora i zahvalnost organizatoru sastanka te napomenuo

da je svrha sastanka i dogovora zajednički interes svih strana za što zadovoljnije korisnike autocesta i brži i jednostavniji prolazak kroz naplatne stanice. Dogovoreno je da se u narednom periodu pripremi sporazum o saradnji koji bi trebao biti potpisan u Banja Luci, a termin će biti naknadno dogovoren.

EU AMBASADOR JOHANN SATTLER I AMBASADORI ZEMALJA ČLANICA EU POSJETILI GRADILIŠTE NA KORIDORU 5C

Šef Delegacije Europske unije u BiH i specijalni predstavnik EU u BiH Johann Sattler i ambasadori zemalja članica EU posjetili su gradilište na Koridoru Vc. Dinamiku radova na izgradnji poddionice Poprikuše – Nemila kao i aktivnosti na završetku cijele autoceste na Koridoru Vc kroz Federaciju BiH su okupljenima prezentirali predstavnici investitora, nadzora i izvođača radova.

Koridor Vc najambiciozniji je investicijski program u Bosni i Hercegovini, koji zahtijeva značajna finansijska sredstva i ljudske resurse. Evropska unija najveći je donator koji je za izgradnju autoceste na Koridoru Vc kroz Federaciju BiH odobrila više od 300 miliona eura bespovratnih sredstava kroz Investicijski okvir Zapadnog Balkana (WBIF) do sredine 2022. godine.

Poddionica Poprikuše – Nemila, koja je dio dionice Doboju jug – Zenica sjever, ukupne je dužine 5,5 kilometara i značajniji objekti na poddionici su tunel Golubinja, mostovi Golubinja 1 i Bosna, te vijadukti Golubinja 2 i Kovanići.

Tunel Golubinja sa dužinom od 3.600 metara je trenutno najduži cestovni tuneli koji se gradi u Bosni i Hercegovini. Specifično za ovu poddionicu je da će se u sklopu nje izgraditi Centar za kontrolu prometa i petlja Poprikuše s naplatnim mjestom i odmorištem.

Izgradnja ove poddionice trebala bi biti završena do 2024. godine, čime će Federacija BiH dobiti novih funkcionalnih 20 kilometara prema sjeveru.

.....

ODRŽANA TIAEX RADIONICA O SIGURNOSNIM ZAHTJEVIMA ZA TUNELE, UČESNICI POSJETILI I COKP DRIVUŠA

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija u saradnji sa Ministarstvom komunikacija i transporta BiH, apliciralo je za TIAEX radionicu vezano za Direktivu 2004/54/EC o minimalnim uslovima sigurnosti za tunele u transevropskoj mreži na temu „Sigurnosni zahtjevi za tunele“. TIAEX aplikacija je prihvaćena i održala se 18. i 19. oktobra 2022. godine u Sarajevu za zemlje Zapadnog Balkana (BiH, Srbija, Crna Gora, Albanija, Sjeverna Makedonija i Kosovo).

Predavači dvodnevne radionice bili su stručnjaci iz Italije, Francuske i Holandije, a radionici i predavanjima prisustvovali su i predstavnici JP Autocesta FBiH. Na predavanjima su prezentirani minimalni sigurnosni zahtjevi za tunele u transevropskoj putnoj mreži, kroz studije, uredbe, direktive, te implementaciju, efekte i analizu rizika usklađene sa Direktivom 2004/54/EC.

Drugog dana regionalne radionice, predavači i učesnici posjetili su COKP Drivuša, gdje je prikazana praktična primjena EU Direktive.

.....

IZABRAN PROJEKTANT ZA IZRADU GLAVNOG PROJEKTA DIONICE NEVIĆ POLJE – TURBE

Nakon provedene tenderske procedure JP Autoceste FBiH je izabralo projektanta za izradu Glavnog projekta dionice Nević Polje – Turbe.

Za projektanta navedenog dijela brze ceste Lašva-Travnik-Jajce odabrana je grupa ponuđača, koju čine DESIGN & QC d.o.o. Sarajevo, INK CONSTRUCTOR d.o.o Banja Luka, IPSA Institut d.o.o, PPG d.o.o. Društvo za projektovanje i građenje i Divil d.o.o.

Ukupna vrijednost ovog ugovora koji se finansira iz Budžeta FBiH iznosi 5.255.408,93 KM bez PDV-a, dok je rok za izradu projektne dokumentacije 18 mjeseci. Predmet ovog projektnog zadatka je izrada svih faza glavnog projekta trase i objekata za brzu cestu Nević Polja -Travnik- Turbe (dužine 12,5 km). Na ovoj dionici predviđena je izgradnja: 9 mostova ukupne dužine 2.470 m, 4 tunela ukupne dužine 1.626 m, otvorena trasa ukupne dužine 7.229 m, kao i petlja Turbe sa priključkom na postojeću magistralnu saobraćajnicu M-5 u području Turbeta. Planirana brza cesta će povezati centralna područja BiH sa autocestom na Koridoru 5c u blizini

petlje Lučani (Lašva) te će predstavljati najvažniji putni pravac za Federaciju BiH u smjeru zapad – istok. Ova dionica je dio međunarodne rute TEN-T Core Network. E-761 /Bihać-B. Petrovac-Jajce/ i dio setto mreže dionica za Okučani (R. Hrvatska)– Banja Luka – Travnik – Lašva.

Izgradnjom ove nove cestovne komunikacije ranga “brze ceste” značajno će se poboljšati uslovi odvijanja prometa duž pravca Sarajevo-Banja Luka.

.....

ODRŽAN SASTANAK PREDSTAVNIKA JP AUTOCESTE FBiH I POBJEDA-RUDET D.D. GORAŽDE

U prostorijama Pobjede-Rudet d.d. u Goraždu održan je radni sastanak kojem su prisustvovali Elmedin Voloder direktor JP Autoceste FBiH sa saradnicima i Muhamed Hubanić direktor Pobjeda-Rudet d.d. Goražde sa saradnicima. Sastanku su prisustvovali i predstavnici ispred partnerskih firmi Cengiz Insaat Sanayi, Euro-Asfalt d.o.o. Sarajevo, Azvirit LLC, HGG Insaat, a koje su direktno uključene na izgradnji Koridora Vc.

Sastanak je održan s ciljem ostvarivanja potencijalne poslovne saradnje sa domaćom firmom koja može ponuditi proizvode i mogućnosti kao potencijalni partner i odgovoriti zahtjevima koji se tiču cestogradnje u BiH.

Pobjeda-Rudet d.d. Goražde je kompanija sa poznatom industrijskom tradicijom koja se bavi proizvodnjom inicijalnih sredstava i privrednog eksploziva koji se koriste prilikom miniranja u cestogradnji i tunelogradnji.

.....

POTPISAN UGOVOR O IZGRADNJI BRZE CESTE PRAČA – GORAŽDE

Federalni ministar prometa i komunikacija Denis Lasić i premijerka Bosansko-podrinjskog kantona Goražde Aida Obuća potpisali su u sjedištu Vlade Federacije BiH u Sarajevu Ugovor o implementaciji projekta izgradnje brze ceste Prača – Goražde. Današnjem potpisivanju Ugovora prisustvovao je i direktor JP Autoceste FBiH Elmedin Voloder.

Riječ je o budućoj pristupnoj cesti prema tunelu Hranjen iz pravca Goražda za koju je Vlada Federacije BiH odobrila 8,5 miliona KM. Ova cesta neophodna je s obzirom na to da je u toku gradnja tunela Hranjen. Nakon potpisivanja istaknuto je da će realizacija ovih strateških infrastrukturnih projekata za Bosansko-podrinjski kanton omogućiti kvalitetno cestovno povezivanje Goražda i Sarajeva, te poboljšati uslove za cjelokupni privredni razvoj ovog dijela Federacije BiH.

Vlada Federacije BiH je na zahtjev Ministarstva za privredu BPK Goražde, te prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija usvojila 28. jula ove godine odluku kojom se odobravaju sredstva iz federalnog budžeta, i to sa pozicije „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Transferi za izgradnju autocesta i brzih cesta“.

Implementatori ovog projekta su JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i Ministarstvo za privredu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.

POTPISAN UGOVOR ZA IZRADU IDEJNOG I GLAVNOG PROJEKTA ZA DIONICU MOSTAR SJEVER – MOSTAR JUG, DUŽINE 14,2 KILOMETARA

U prostorijama JP Autoceste FBiH potpisan je Ugovor za pružanje usluga izrade idejnog i glavnog projekta autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar sjever – Mostar jug. Ugovor je potpisao Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH i Onur Baskaner, ovlašteni predstavnik u ime konzorcija Yuksel Proje – PPG – Design QC – Integra – Trasa.

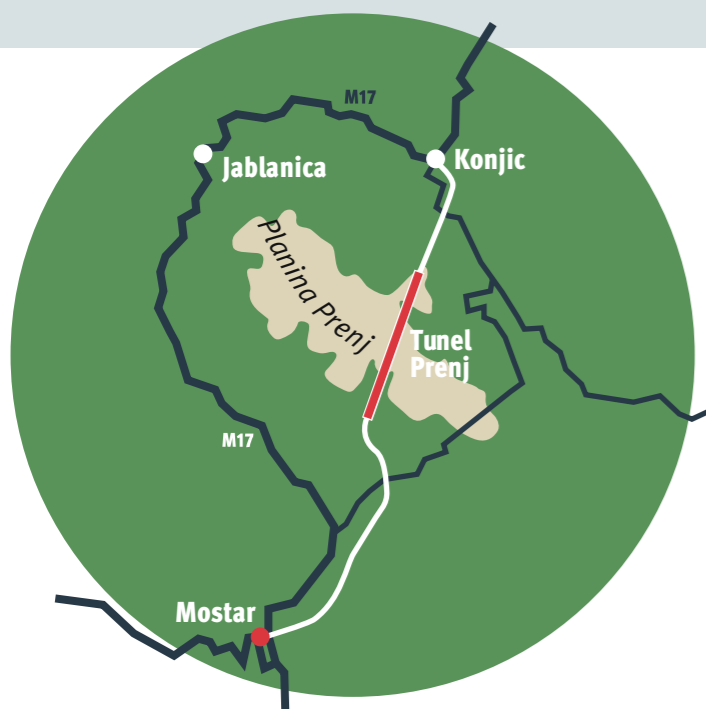
Na dionici autoceste Mostar sjever – Mostar jug dužine 14,2 kilometra predviđena je izgradnja petlje Mostar sjever sa bočnim naplatnim mjestom, pet tunela ukupne dužine oko šest kilometara i deset vijadukata/mostova ukupne dužine oko dva kilometra. Dužina otvorene trase je oko šest kilometara.

Vrijednost Ugovora iznosi 7.209.615,30 eura bez PDV-a, a finansiranje će se vršiti u okviru sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj. Procijenjena vrijednost izvođenja radova ove dionice je 350 miliona eura.

Rok za predaju projektne dokumentacije je devet mjeseci, što uključuje i reviziju projekta. Rok za izradu idejnog projekta je tri mjeseca, šest mjeseci za izradu predmjera radova, a devet mjeseci za predaju kompletne dokumentacije, a sve od dana potpisa ugovora. Bitno je naglasiti da je u toku i poziv za pretkvalifikaciju izvođača radova za izgradnju autoceste na Koridoru 5C, dionica Mostar sjever – Mostar jug. Poziv će biti otvoren do sredi-

ne oktobra, nakon čega će se pristupiti evaluaciji i izboru uže liste pretkvalifikovanih ponuđača. Početak izvođenja radova na dionici Mostar sjever – Mostar jug je planiran sredinom 2023. godine, a rok za završetak je tri godine. Uprava JP Autoceste FBiH poduzima sve aktivnosti kako bi tokom 2023. godine počela izgradnja autoceste od petlje Mostar sjever do Bune čime će u izgradnji biti blizu 30 novih kilometara autoceste kroz Hercegovinu. Izgradnjom dionice Mostar sjever – Mostar jug ostvarit će se puna prometna funkcionalnost autoceste kroz Hercegovinu od Mostara sjever pa sve do graničnog prijelaza Bijača.

POČINJE ODABIR IZVOĐAČA RADOVA ZA TUNEL PRENJ – PRISTIGLO OSAM PONUDA

Nakon isteka roka za prijavu zainteresiranih kompanija za izvođenje radova na izgradnji tunela Prenj ukupno je pristiglo osam ponuda i to: tri od kompanija iz Turske, dvije od kompanija iz Kine, jedna kompanija iz Indije i dva od konzorcija iz Turske i Koreje.

Tunel Prenj će biti dužine 10,450 metara. Istovremeno će se raditi dvije tunelske cijevi sa po dvije trake, u kojima će se saobraćaj odvijati jednosmjerno za svaki pravac. Osim tunela Prenj, ova dionica podrazumijeva pristup sjevernom i južnom portalu tunela, pa se ukupna dužina dionice koja će se graditi povećava na 12 kilometara.

Nakon pregleda pristiglih prijavi i sagledavanja svih detalja vezanih za tehničke i finansijske pojedinosti u odnosu na tenderom propisane kriterije završit će se postupak pretkvalifikacija, odnosno sačinjit će se uža lista ponuđača koji ispunjavaju uslove i prolaze u narednu fazu tendera. Druga faza podrazumijeva dostavljanje finansijskih ponuda pretkvalifikovanih ponuđača. Obzirom na to da su do sada urađena brojna ispitivanja i studije ne očekuju se veće poteškoće prilikom realizacije ovog projekta. Na prvoj trećini

dionice od Konjica prema Mostaru nešto su lošiji uslovi iskopa tunela i može se očekivati jedan do dva rasjeda dok ostatak 2/3 prema Mostaru uglavnom se očekuje čvrsta stijena.

Za realizaciju ovako značajnog projekta angažovani suiskusni inženjeri iz Austrije i Slovenije, za sve oblasti tunelogradnje i sigurnosti. Naglašena je zadaća svih sudionika u realizaciji ugovora s ciljem sigurnosti budućih učesnika u saobraćaju. Važeći standardi za ovaj tunel propisani su evropskim standardima i normama.

DIREKTOR JP AUTOCESTE FBiH UČESNIK PANEL DISKUSIJE NA SAJMU PRIVREDE TEŠANJ 2022

Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH, učestvovao je u panel diskusiji na temu “Globalna ekonomska kriza – Utjecaj na BiH i zemlje regiona” koja je u organizaciji “Biznis centar Jelah-Tešanj” danas održana u okviru 16. Međunarodnog sajama privrede Tešanj – BiH 2022.

Ostali panelisti su bili: premijer Federacije BiH Fadil Novalić, guverner Centralne banke BiH Senad Softić, ambasador Rumunije Anton Pacuretu, direktor JP Elektroprivrede FBiH Admir Anđelića, direktor JP Cesta FBiH Ljubo Pravdić, direktor ArcelorMittal Zenica Nikhil Mehta, član Upravnog odbora UP “Biznis centar” Jelah-Tešanj i vlasnik Hifa-Oil Group Tešanj Izudin Ahmetlić.

Govoreći o planovima izgradnje autoceste na Koridoru Vc prema sjeveru Federacije BiH, odnosno trasi koja prolazi kroz općine Tešanj, Maglaj i Žepče, direktor Elmedin Voloder je najavio značajne investicije i završetak autoceste od Zenice do Doboja do kraja 2025. godine.

Prioritet je do kraja godine potpisati dva ugovora, a to su Putnikovo brdo – Medakovo i Medakovo – Ozimice ukupne dužine 30 kilometara. Uskoro će biti raspisan i posljednji tender na sjevernom dijelu zemlje čime će cijeli taj dio biti u određenoj fazi gradnje. Radi se o poddionici Ozimice – Poprikuše dugoj 12,8 kilometara. Dakle, u narednom periodu u ovom dijelu Federacije će se graditi tri dionice ukupne dužine od 42,5 kilometara, čija ukupna investicijska vrijednost iznosi 813 miliona eura.

U TUNELIMA NA AUTOCESTI A1 PONOVO PUŠTEN GSM SIGNAL

Javno preduzeće Autoceste Federacije BiH ponovo je omogućilo pokrivanje signala mobilnom mrežom u svim tunelima na autocesti A1 na trasi Koridora Vc, uključujući i tunel Ivan koji će biti pušten u promet u septembru ove godine.

U cilju podizanja kvaliteta usluga za korisnike poslan je poziv svim telekom operaterima u BiH za puštanje mobilnog signala u tunelima.

Tokom trajanja probnog perioda do šest mjeseci telekom operater BH Telecom će testirati opremu u tunelima zbog činjenice da ista već duži period nije korištena.

U međuvremenu, JP Autoceste FBiH je podnijelo inicijativu prema Vladi FBiH za izmjenu Uredbe,

kojom se traži da se za 50 posto umanjivisina naknade za iznajmljivanje tunelske infrastrukture po metru dužnom koju plaćaju telekom operateri prilikom puštanja signala, radi povećanja konkurentnosti.

DEFINIRAN DIO TRASE AUTOCESTE SARAJEVO-BEOGRAD KOJI PROLAZI KROZ BRČKO

Definiran je dio trase autoceste Sarajevo–Beograd koji prolazi kroz Brčko distrikt BiH – potvrđeno je nakon sastanka u Brčkom ministra komunikacija i prometa BiH Vojina Mitrovića s premijerom Federacije BiH Fadilom Novalićem, ministrom saobraćaja i veza Republike Srpske Nedeljkom Ćorićem, direktorom Autocesta FBiH Elmedinom Voloderom, v. d. direktora Autoputeva RS Slobodanom Stanarevićem, gradonačelnikom Brčko distrikta Esadom Kadrićem, predsjednikom Skupštine Sinišom Milićem i prvim zamjenikom visokog predstavnika i supervizorom za Brčko distrikt Jonathanom Mennutijem. Usaglašavanjem koridora kojima će prolaziti autoputevi na prostoru Brčko distrikta, otklonjene su sve prepreke za realizaciju važnih kapitalnih projekata koji se odvijaju intenzivno. Konačnom dogovoru o trasi kroz Distrikt Brčko za kapitalni projekat autoputa Sarajevo – Beograd,

prethodio je sastanak direktora entiteskih preduzeća, Volodera i Stanarevića te nadležnog državnog ministra Mitrovića od 21. augusta ove godine. Dogovorom sa tog sastanka stvorene su pretpostavke za usaglašavanje trasa koje će sad na nivou Distrikta Brčko biti usvojen kroz redovnu proceduru u najkraćem zakonskom roku. Premijer Federacije BiH Fadil Novalić kazao je da nakon koridora 5C vlast na čijem se čelu nalazi, sada dio svog potencijala i sposobnosti prebacuje na cestu koja se tiče poteza između Tuzle i Brčko distrikta, što je ipak dio znatno šireg koridora koji će povezivati Sarajevo i Beograd. Na Zavodu za planiranje, projektovanje i razvoj Brčko distrikta sada je zadatak za izradu zvaničnog prijedloga rješenja, koje će nakon javne raspave, biti upućeno u skupštinsku proceduru. Projekat koji je danas usvojen, osnov je za dalje aktivnosti, što je izuzetno važno za Brčko distrikt, ali i za cijelu BiH. Autoputevi povezuju Bosnu i Hercegovinu sa zemljama zapadnog Balkana, ali i Evropskom unijom.

AKTIVNOSTI NA IZRADI PROJEKTNE DOKUMENTACIJE BRZE CESTE BIHAĆ – CAZIN – VELIKA KLADUŠA – RH

Izrada idejnog projekta brze ceste Bihać – Cazin – Velika Kladuša – RH bila je glavni povod održanog sastanka između direktora JP Autoceste FBiH, g-dina Elmedina Volodera, i njegovih saradnika sa g-dinom Suhretom Fazlićem, gradonačelnikom Grada Bihaća. Pored pomenutih, u radu sastanka su sudjelovali i predstavnici projektanta, IG Banja Luka, firme kojoj je povjerena izrada ovog važnog i zahtjevnog infrastrukturnog projekta, kako za grad Bihać, tako i za cijeli USK. Tom prilikom je projektant, IG Banja Luka, prezentirao koncept projektnog rješenja trase ove brze ceste te iznio određene preliminarne podatke o dužini trase, broju

objekata na njoj, koliziji s drugim infrastrukturnim objektima, naseljenim područjima i prirodnim preprekama. Predstavnici Grada Bihaća potvrdili su da je predložena trasa brze ceste na njihovom području prihvatljiva jer je ista u suglasju s trasom koja je već ranije razmatrana u sklopu pripreme Prijedloga Prostornog plana Grada Bihaća i USK-a. Na sastanku su dogovoreni elementi buduće suradnje na daljnjem razvoju projekta, pri čemu se ističe spremnost JP Autoceste FBiH da se o svim bitnim detaljima projekta konzultira s predstavnicima lokalne zajednice, kao i opredijeljenost Grada Bihaća da osigura suradnju i servis neophodan u pripremi projektne dokumentacije, geoistražnih

radova na trasi, te ishodu potrebnih suglasnosti u predstojećim fazama realizacije projekta. Sa namjerom da se kordinira rad i uspostavi bolja saradnja svih sudionika i ubrza rad na realizaciji izgradnje brze ceste, direktor Voloder je najavio uskoro otvaranje ureda AC FBiH u Bihaću, koji će biti zadužen za neposrednu realizaciju svih aktivnosti koje se tiču projektovanja, eksproprijacije i izgradnje navedene brze ceste, a kasnije i brze ceste Izačić-Bihać-Petrovac-Ključ. JP Autoceste FBiH sa Vladom Federacije BiH će ubrzati i intenzivirati sve aktivnosti kako bi izgradnja brze ceste u Unsko – sanskom kantonu započela sljedeće godine.

POTPISAN UGOVOR ZA NASTAVAK IZGRADNJE TUNELA HRANJEN

Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine potpisalo je ugovor za nastavak izgradnje tunela Hranjen sa izvođačem, firmom EURO-ASFALT d.o.o. Sarajevo. Za Ugovor koji je vrijedan 39.388.871,41 KM sa uračunatim PDV-om, sredstva je obezbijedila Vlada Federacije BiH iz Budžeta prema Programu utroška dijela sredstava „Kapitalni transferi javnim preduzećima -Transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta“. Tunel Hranjen je projekat od posebnog značaja za Federaciju BiH. Za iznos odobrenih sredstava

nastavit će se iskop i ugradnja primarne podgrade u glavnoj i servisnoj tunelskoj cijevi sa južne/izlazne strane kao i ugradnja dijela sekundarne tunelske obloge sa obje strane tunela Hranjen (sjeverne/ulazne i južne/izlazne strane). Izgradnja ovog najzahtjevnijeg dijela brze ceste Prača – Goražde, sastoji se od dvije cijevi, dužine od 5,5 kilometara. Jedna će biti namjenjena za saobraćaj motornih vozila i kroz nju će prolaziti dvije saobraćajne trake, za svaki smjer po jedna. Druga cijev će biti servisna i koristit će se za održavanje tunela, kao i za slučaj eventualnih nesreća u tunelu.

U MINISTARSTVU KOMUNIKACIJA I PROMETA BOSNE I HERCEGOVINE ODRŽAN SASTANAK SA DIREKTORIMA ENTITETSKIH PREDUZEĆA ZA AUTOCESTE

Ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine Vojin Mitrović održao je sastanak sa direktorom JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine Elmedinom Voloderom i v.d. direktorom JP Autoputevi Republike Srpske Slobodanom Stanarevićem. Fokus razgovora bila je realizacija projekta izgrad-

nje autoputa od Sarajeva do Beograda, odnosno rješavanje problema finansiranja izgradnje te definisanja dijela trase autoputa koji prolazi kroz Brčko district.. Na sastanku je istaknuto da Turska pokušava pronaći način na koji bi finansirala cijeli projekat izgradnje ove saobraćajnice.

BRZA CESTA LAŠVA – NEVIĆ POLJE: POČETAK GRADNJE NAKON 15 GODINA OBEĆANJA

U sjedištu JP Autoceste FBiH u Mostaru potpisan je Ugovor za izgradnju prve dionice brze ceste Lašva-Travnik-Jajce, od poslovne zone Vitez do Nević Polja.

Ugovor su potpisali Elmedin Voloder, direktor JP Autoceste FBiH i Mario Bevanda, predstavnik firme Hering d.d. Široki Brijeg. Potpisivanju ugovora prisustvovao je i federalni ministar prometa i komunikacije Denis Lasić.

Vrijednost ugovorenih radova iznosi 74.904.570,00 KM sa uračunatim PDV-om, s rokom završetka izgradnje od 20 mjeseca. Izgradnja dijela brze ceste Lašva-Nević Polje, Lot 5 – petlja Vitez izlaz iz poslovne zone – petlja Nević Polje će se finansirati namjenskim sredstvima iz Budžeta Vlade FBiH.

Ugovor za izvođenje radova uključuje izvođenje radova na izgradnji dijela brze ceste Lašva-Nević Polje i to za Lot 5 – petlja Vitez izlaz iz poslovne zone – petlja Nević Polje.

Dužina sekcije ovog lota je 4,8 km, a na ovoj sekciji gradit će se četiri mosta i jedan vijadukt.

STUDIJSKA POSJETA DELEGACIJE GRUZIJE AUTOCESTAMA FBiH

U organizaciji konsultantska firma NTU International, a pod pokroviteljstvom Evropske investicijske banka (EIB), 05. i 06. maja 2022. u operativnom uredu JP Autoceste FBiH u Sarajevu organizirana je studijska posjeta delegacije Odjela za ceste iz Gruzije. Delegaciju je činilo 15 predstavnika uključenih u implementaciju i razvoj upravljanja projektima izgradnje, modernizacije i rekonstrukcije koje finansiraju donatorske organizacije.

Cilj studijske posjete je bilo učenje iz iskustava i dobrih praksi u području izgradnja, upravljanje i održavanje autocesta i brzih cesta.

Razgovarano je i o izgradnji Jadransko-jonske autoceste, novom projektu izgradnje brze ceste od Višegrada do Trebinja te uvezivanju jedinstvene naplate cestarine, čime bi se olakšalo korištenje autoceste na Koridoru Vc.

Početak sekcije Lot-a 5 se nalazi poslije petlje Vitez – izlaz iz poslovne zone, koja će biti izgrađena u sklopu gradnje Lot-a 4 (Poslovna zona Vitez). Na kraju sekcije Lot-a 5 predviđena je izgradnja petlje Nević Polje tipa denivelirani kružni tok. Na mjestu petlje, brza cesta se pristupnim rampama priključuje na magistralni put M-16.4 Nević Polje – Bugojno. Lot 5 je riješen kao cesta sa karakteristikama brze ceste sa dvije saobraćajne trake (vozna i preticajna) za svaki smjer kretanja.

U sklopu izgradnje ove dionice brze ceste je predviđena i regulacija rijeke Lašve na mjestima gdje je u koliziji sa trupom ceste.

Prvog dana studijske posjete, nakon uvodnog sastanka sa članovima Uprave JP Autoceste FBiH direktorom Elmedinom Voloderom i izvršnim direktorom za projektovanje i građenje Ešefom Džafićem, predstavnici JP Autoceste FBiH su prezentirali osnovne zadatke preduzeća – izgradnja, upravljanje i održavanje autocesta i brzih cesta u Federaciji Bosne i Hercegovine, te načinu organizacije preduzeća.

Tokom dvodnevno boravka za delegaciju iz Gruzije je organizirano i razgledanje izgrađenih dionice autoceste A1, centara održavanja i kontrolu prometa Drivuša te dionica u izgradnji kako na sjeveru tako i na jugu zemlje.

STUDIJSKA POSJETA STUDENTICA GRAĐEVINSKIH FAKULTETA GRADILIŠTU MOST POČITELJ U OKVIRU PROJEKTA „ŽENE U GRAĐEVINARSTVU U BiH – KORIDOR VC“

Pod motom “Jednake mogućnosti u građevinarstvu” JP Autoceste FBiH su u okviru projekta „Žene u građevinarstvu u BiH – Koridor Vc” organizirale studijsku posjetu gradilištu most Počitelj za devet ovogodišnjih stipendistica preduzeća koje studiraju na građevinskim fakultetima u Zenici, Sarajevu i Mostaru.

Domaćini ove posjete su bili Vesna Dodig, predstavnica investitora JP Autoceste FBiH za lot 2 – most Počitelj i Sanjin Jahić, inženjer za mostove i konstrukcije, koji su velikodušno doprinijeli razmjeni znanja i iskustava budućim kolegicama. Fokus ovog projekta koji se realizira u saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) i konsultanskom kućom Aets jeste promocija i unapređenje učešće žena u građevinskom sektoru, te podrška JP Autoceste FBiH u stvaranju boljeg pristupa zaposlenju za žene kandidatkinje na svim pozicijama, a posebno za tehničke poslove.

Bosna i Hercegovina ima mali procenat žena zaposlenih u sektoru saobraćaja i građevinarstva koji je niži od prosjeka u zemljama EU. Pored veće ekonomske nezavisnosti žena, promoviranje ravnopravnije rodne zastupljenosti može doprinijeti boljoj usklađenosti poslovnog i privatnog života radnika u sektoru saobraćaja i građevinarstva. Rezultat i implementacija ovog projekta jeste da bude više žena i na gradilištima, a za EBRD kao finansijera ovog projekat predstavlja i prekretnicu za projekte što slijede kako za JP Autoceste FBiH i JP Autoputeve RS i renomirane izvođače.

AUTOCESTE FBiH JEDNE OD POTPISNICA MEMORANDUMA O SARADNJI ZA SIGURNU, PAMETNU I ODRŽIVU PUTNU MREŽU ZEMALJA ZAPADNOG BALKANA

Delagacija JP Autoceste FBiH učestvovala je na Samitu o putevima zemalja Zapadnog Balkana u Tirani tokom kojeg je potpisala memorandum o razumijevanju između javnih preduzeća o saradnji za siguran, pametan održiv razvoj indikativnog proširenja TENT-T putne mreže na Zapadni Balkan. Memorandum o razumijevanju još su potpisali

predstavnici javnih preduzeća iz Albanije, Kosova, Sjeverne Makedonije, Crne Gore i Srbije. Također JP Autoceste FBiH su učestovale na panelu pametne ceste sa fokusom na Koridor Vc i implementaciju ITS-a u Bosni i Hercegovini. Region Zapadnog Balkana je u obavezi da radi na rehabilitaciji i izgradnji pametnijih, sigurnih i održivih puteva. Razvoj indikativnog proširenja TEN-T putne mreže za Zapadni Balkan će doprinijeti zbližavanju regiona i integrisati ga sa Evropskom unijom. Ovo je prepoznato kao ključni prioritet po osnovu memoranduma „Posvećenost putevima” koje su potpi-

sali svi ministri zaduženi za saobraćaj na Samitu. Samit koji su organizovali Stalni sekretarijat Transportne zajednice, Evropska investiciona banka (EIB) i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), a pod pokroviteljstvom Ministarstva za infrastrukturu i energetiku Albanije okupio je ministre ze-

malja Zapadnog Balkana, predstavnike Evropske komisije i stručnjake u oblasti putnog sektora, a sve u cilju otvorene diskusije o tome kako stvoriti klimatski otpornu, inteligentnu i efikasnu putnu mrežu na Zapadnom Balkanu.

DRUGOSTEPENA PRESUDA: NEMA DISKRIMINACIJE U PREDMETU TUŽITELJA LIDIJE BERBEROVIĆ I DRUGIH

Vijeće Kantonalnog suda u Mostaru donijelo je 15.06.2022. godine drugostepenu presudu u predmetu tužitelja Lidije Berberović i drugih, kojom se prvostepena presuda preinačava na način da se u cijelosti odbija tužbeni zahtjev tužitelja. Drugostepenom presudom je utvrđeno da tužitelji nisu isključivo pripadnici srpskog naroda niti su pripadnici pravoslavne vjeroispovijesti, a ni eksproprisane nekretnine na poddionici Koridora Vc Mostar jug – tunel Kvanj nisu isključivo u vlasništvu pripadnika jednog naroda niti pripadnika jedne vjeroispovijesti, nego pripadaju licima različitih nacionalnosti i različitih vjeroispovijesti. Kantonalni sud u Mostaru je utvrdio da uopšte nema uslova za kvalifikaciju ponašanja tuženog diskriminatornim, ni utvrđenju da je tuženi počinio diskriminaciju, jer u grupi koja smatra da je diskri-

minisana odnosno u grupi čije su nekretnine eksproprisane u cilju izgradnje koridora Vc nisu samo povratnici i nisu isključivo Srbi, a ni uporednu grupu ne čine samo lica bošnjačke i hrvatske nacionalnosti i islamske i katoličke vjeroispovijesti, nego su pripadnici svih nacionalnosti, pa nije bilo osnova za usvajanje tužbenog zahtjeva tužitelja. Također, sud je utvrdio da Parlament FBiH i Vlada FBiH nisu prekoračili svoje nadležnosti prilikom donošenja Prostornog plana područja posebnih obilježja od značaja za FBiH “Autocesta na koridoru Vc” za period od 20 godina, kao i odluke o utvrđivanju javnog interesa za dionicu Mostar jug – tunel Kvanj, jer su donijeli odluke na osnovu Ustava i Zakona o eksproprijaciji u javnom interesu, a javni interes uvijek je iznad pojedinačnog interesa. Odluke donesene u javnom interesu obavezujuće su za sva lica na koja se odnose, te su ih dužni poštovati i pojedinci koji nisu saglasni sa istima, kao tužitelji u ovom slučaju, jer je postojao legitiman cilj za donošenje Prostornog plana i Odluke.

RASPISAN TENDER ZA IZRADU IDEJNOG I GLAVNOG PROJEKTA ZA DIONICU AUTOCESTE TUNEL KVANJ-BUNA

JP Autoceste FBiH raspisale su tender za izradu idejnog i glavnog projekta sa geoistražnim radovima i revizijom za dionicu autoceste Tunel Kvanj – Buna. Vrijednost nabavke je 2 000 000.00 eura bez PDV-a, a finansiranje će se vršiti u okviru sredstava Evrop-

ske investicijske banke (EIB). Rok za izradu projektno dokumentacije je šest mjeseci. Postupak će biti proveden putem jednostepenog otvorenog poziva u skladu sa Vodičem za nabavke za projekte finansirane od strane EIB-a. Cilj izrade projektno dokumentacije je smanjenje rizika kako za izvođača, tako i za investitora. Rok za dostavljanje ponuda je 27.01.2023. godine.

OTVORENE APLIKACIJE ZA PRETKVALIFIKACIJU ZA IZGRADNJU DIONICE TUNEL KVANJ – BUNA

U operativnom uredu JP Autoceste FBiH u Sarajevu je obavljeno javno otvaranje aplikacija za pretkvalifikaciju za izgradnju autoceste na Koridoru Vc, dionica Tunel Kvanj – Buna.

Pristiglo je osam aplikacija za izgradnju dionice Tunel Kvanj-Buna, kako slijedi:

- JV: Limak Insaat Sanayi VE Ticaret A.S. – DL E&C CO.LTD. (Turska/Koreja);
 - JV: Ozkar Insaat Sanayi VE Ticaret A.S. – Dogus Insaat VE Ticaret A.S. (Turska/Turska);
 - JV : Azvirt, Stecol, Hering and PowerChina (Azerbejdžan/Kina/BiH/Kina)
 - JV : China Railway Tunnel Group Co.Ltd. – China Overseas and Engineering Group Co.,Ltd. (Kina/Kina);
 - JV: China Road and Bridge Corporation – CCC Second Highway Engineering Co., Ltd (Kina/Kina);
 - JV: Ozaltin – Yapi Merkezi (Turska/Turska);
 - JV: Celikler Insaat Taahhut ve Sanayi A.S. – Gulermark Agir Sanayi Insaat VE Tahhut A.S. – YSE YAPI Sanayi VE Ticaret (Turska/Turska/Turska);
 - Cengiz Insaat Sanayi VE Ticaret A.S. (Turska).
- Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 150 miliona eura bez PDV-a.

Dionica Tunel Kvanj – Buna, ukupne dužine 5,25 km, počinje otvorenom trasom prije ulaza u tunel Kvanj (2.720 m) tunelom prolazi kroz brdo Kvanj, zatim mostom prelazi Rotimski potok (320 m) i završava u mjestu Stanojevići neposredno prije odmorišta Rotimski potok gdje se nastavlja na izgrađenu dionicu Buna – Počitelj. Neposredno prije završetka ove dionice planirana je izgradnja natputnjaka Rujevice kako bi se omogućila nesmetana komunikacija između mjesta Stanojevići i Gubavica.

U sklopu izgradnje ove dionice planirana je i izgradnja priključne saobraćajnice za naselje Hodbina, dužine 1415 m, a ista je predviđena kao privremeni priključak autoceste do izgradnje petlje Mostar jug. Predviđeni rok izgradnje je 24 mjeseci. Izgradnja dionice Tunel Kvanj – Buna finansirati će se sredstvima osiguranim kod Evropske investicijske banke (EIB) te bespovratnim sredstvima Evropske unije koja su osigurana u okviru Agende za povezivanje preko Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

Dionica Tunel Kvanj – Buna od iznimne je važnosti za završetak južnog dijela Koridor Vc, jer spaja već izgrađenu dionicu Buna – Počitelj na M-17.

TREĆA EMISIJA OBVEZNICA: AUTOCESTE FBiH IZLAZE NA BERZU DA PRIKUPE 30 MILIONA KM

Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine je objavilo javni poziv za upis i uplatu treće emisije obveznica javnom ponudom putem Sarajevske berze / burze vrijednosnih papira. Preduzeće će emitovati 300.000 obveznica sa valutnom klauzulom u euru, nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici. Obveznice će nositi prinos na glavnici po nepromijenjenoj kamatnoj stopi 3,5 posto godišnje. Ukupna vrijednost emisije je 30 miliona KM. Emisija će se vršiti putem Sarajevske berze/burze vrijednosnih papira, metodom preovlađujuće cijene, a u skladu sa Pravilnikom o javnim ponudama putem Sarajevske berze/burze vrijednosnih papira. Kamata će se obračunavati dva puta godišnje, a datum dospeljeća obveznica je 30.12.2025. godine. Upis će početi 22.12.2022. godine i trajati do 28.12.2022. godine.

Inače, Skupština društva JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar je na svojoj sjednici održanoj 20.10.2022. godine usvojila odluku o trećoj emisiji obveznica javnom ponudom putem Sarajevske berze. Izlaskom na berzu Autoceste FBiH žele osigurati 30 miliona KM koje namjeravaju upotrijebiti za prefinansiranje izrade projektno dokumentacije za projekte u sklopu izgradnje autoceste u FBiH. Ukupan kapital emitenta sa 31.12.2021. godine iznosi 555.575.927 KM.

Kako se navodi u javnom pozivu namjena investiranja je prefinansiranje izrade projektno dokumentacije, izvođenje radova i konsultantske usluge nadzora nad izvođenjem radova.

- Mostar Sjever – Mostar Jug - izrada idejnog i glavnog projekta za izgradnju dionice, revizija glavnog projekta, izgradnja i nadzor nad izgradnjom);
- Tunel Prenj (izrada idejnog i glavnog projekta za pristupne ceste tunela Prenj i izrada detaljnog idejnog projekta sa elementima glavnog projekta tunela Prenj, te izvođenje pripremnih radova za izgradnju tunela Prenj i usluge nadzora),
- Vranduk – Ponirak za izvođenje radova i usluge nadzora nad izgradnjom,
- Ponirak – Vraca za izvođenje radova i usluge nadzora nad izgradnjom.

Za ove projekte u toku su aktivnosti za osiguranje kreditnih sredstava kod međunaordnih finansijskih institucija i to EBRD, EIB i OFID. Kako sama procedura postizanja efektivnosti kreditnih sredstava traje značajan vremenski period, neophodno je vršiti prefinansiranje JP Autoceste FBiH. JP Autoceste FBiH procjenjuju da će efekti investiranja prikupljenih sredstava i redovni poslovni prihodi društva biti dovoljni za nesmetano finansiranje obaveza, te da ova emisija ni u kojem slučaju neće ugroziti finansijski položaj emitenta.

SIGURNIJI PUTEVI I BOLJA POVEZANOST UZ POMOĆ EU

**TUNEL ZENICA SVOJOM
DUŽINOM OD 3.360 METARA ČINI
90 POSTO TRASE**

Skenirajte QR kôd i
pogledajte radove na dionici
Ponira-Vraca

Glavni objekat na dionici Ponirak – Vraca jeste tunel Zenica koji svojom dužinom od 3.360 metara čini 90 posto trase. Trenutno je to najduži iskopani tunel na autocesti Koridora Vc u Bosni i Hercegovini. Trasa autoceste dionica Ponirak – Vraca je dio dionice Poprikuše – Zenica sjever (Donja Gračanica) koja se na sjeveru nastavlja na poddionicu Vranduk – Ponirak i na jugu na poddionicu Tunel Zenica – Donja Gračanica i dio je evropske cestovne trase, Koridora Vc, koji će povezati Budimpeštu preko Osijeka i Sarajeva sa lukom Ploče.

Osim ove, trenutno su u izgradnji još tri poddionice na relaciji Zenica-Žepče čiji se završetak i puštanje u rad očekuje 2024. godine. Tako će za dvije godine korisnici imati mogućnost voziti autocestom bez prekida na dužini od oko 130 kilometara, od Bradine na ulazu u Hercegovinu do Poprikuša nadomak Žepča. Izgradnjom ovih poddionica bit će

omogućen bolji pristup manjim gradovima, poboljšanje bh. turističke rute i unaprjeđenje trgovinskih tokova između zemalja regiona što će pozitivno utjecati na ekonomiju Bosne i Hercegovine. Puštanjem u promet tunela Zenica, put između Zenice i Žepča bit će sigurniji, ali i kraći za šest i po kilometara.

Ukupna vrijednost ugovora za izgradnju poddionice Ponirak – Vraca je 69.508.325,70 EUR-a sa PDV-om. Sredstva su osigurana putem Evropske investicijske banke (EIB) u visini od 50 miliona eura i bespovratnim sredstvima Evropske unije u visini od 19 miliona eura koja su osigurana u okviru Agende za povezivanje preko Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

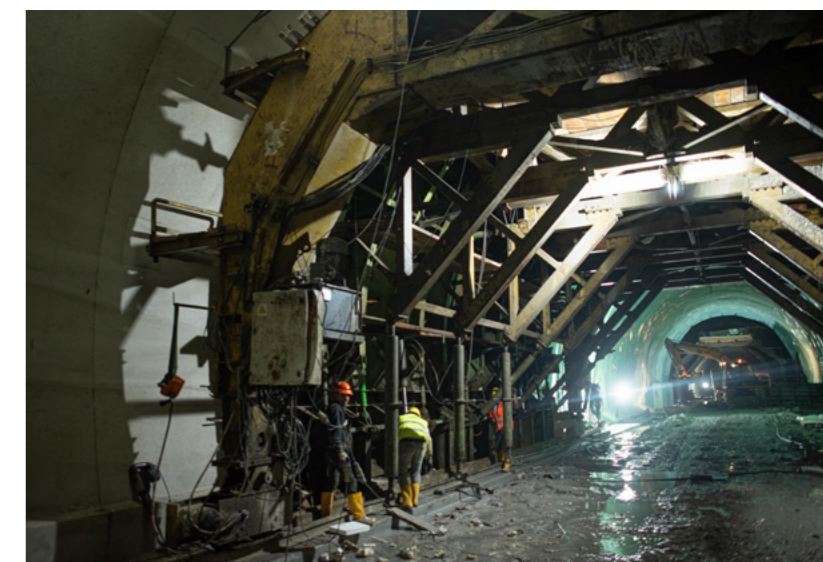
Benefiti izgradnje dionice Ponirak-Vraca za lokalno stanovništvo

Benefiti koje će omogućiti otvaranje tunela Zenica i ostalih poddionica su brojni (bolji pristup manjim gradovima, poboljšanje bh. turističke rute, unaprjeđenje trgovinskih tokova i sl.), ali posebno je važno istaknuti konkretne benefite za lokalno stanovništvo koji će biti osigurani kroz izgradnju poddionice Ponirak-Vraca.

Dugogodišnja praksa javnog preduzeća Autoceste FBiH je da kroz projekte izgradnje autoceste na Koridoru Vc ulaže i u lokalnu zajednicu. Tako će po završetku i ovog projekta Autoceste FBiH u sklopu Sporazuma o realizaciji projekata iz programa prijateljskog okruženja vratiti u prvobitno stanje lokalne ceste dok je izgradnjom novog vodovoda na ovom lokalitetu već riješen problem manjka vode na slavinama stanovništva.

Skenirajte
QR kôd i cijelu
priču pogledajte
u videu.

2024. godine će korisnici imati mogućnost voziti se autocestom bez prekida na dužini od oko 130 kilometara, od Bradine na ulazu u Hercegovinu do Poprikuša nadomak Žepča.

HISTORIJSKI OSVRT: ŽENE ZA VOLANOM

Iako mnogi muškarci danas vjeruju kako su općenito oni bolji vozači od žena, mnogi od njih ne znaju da današnja automobilska industrija ne bi isto izgledala da je nisu obilježile pripadnice ljepšeg spola.

Do sredine 20-tog stoljeća gotovo nemoguće je bilo zamisliti ženu u automobilskoj industriji. Međutim ako se vratimo u period 1903.godine velike promjene koje su se desile u automobilskoj industriji, desile su se upravo zahvaljujući ženi po imenu **Mary Elizabeth Anderson** kojoj su pripale zasluge za proizvodnju i izum brisača za vjetrobranska stakla čime se vozačima olakšalo da tokom kiše i snijega ne moraju više izaći iz vozila i očititi staklo, što je olakšalo vožnju i u neuslovnima. Među prvim proizvođačima automobila izum Mary Anderson je prepoznao kao komercijalno bitan **Cadillac**, te je brisače 1920.godine uvrstio kao standardnu opremu.

Mary Anderson, poznata po izumu brisača vjetrobranskog stakla

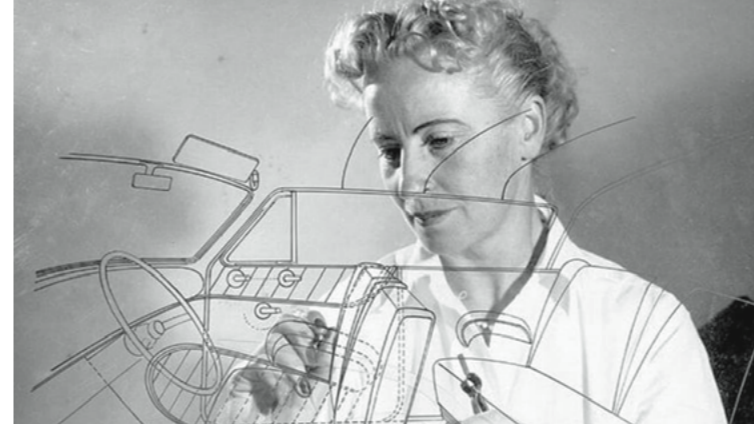

Florence Annie Bridgwood, tvorac auto signalizacije

1917.godine **Charlotte Bridgwood** je još jedno žensko ime u svijetu automobilske industrije. Ona je zaslužna za patentiranje električnih automatskih brisača, koji su i danas u upotrebi, bez čega ne možemo zamisliti niti jedno motorno vozilo.

Tih 1920-tih godina ono što je promijenilo auto industriju pripalo je ponovo ženi **Florence Annie Bridgwood**. Ona je bila "krivac" za tvorca najznačajnije auto signalizacije, a u pitanju su bili pokazivač smjera i štop svjetlo.

20-et godina kasnije započinje era žena u auto industriji, te se počinju proizvoditi specijalizirani automobili za žene. Status žena u tadašnje vrijeme

Helene Rother, prva žena koja je radila kao automobilski dizajner

June McCarroll žena koja iako nije direktno uticala na automobilsku industriju, jedna je od onih čije zasluge pripadaju za tok saobraćaja koji poznajemo danas, a odgovorna je za obilježavanje traka na cesti i linija, koje su danas toliko jednostavne stvari ali u tom period bilo je potrebno izmisliti.

i predrasude razbila je prva žena **Helene Rother** 1943.godine koja je bila uposlena kao dizajner automobila za unutrašnjost enterijera.

Da li danas automobilsku industriju možete zamisliti bez Mercedes Benz-a? Odgovor koji će uslijediti je opće poznat svima, međutim malo je poznato da to ne bi bilo moguće bez žene **Berthe Benz** koja se odvažila na prvo udaljeno putovanje sa svoja dva sina prvim modelom Mercedes-a, čime je svima pokazala značaj i pouzdanost ovog izuma.

Razvoj automobilske industrije koji danas poznajemo svi, ne bi ovako izgledao bez žena poput **June McCarroll, Berthe Benz, Helene Rother, Florence Lawrence, Charlotte Bridgwood, Mary Anderson** čiji izumi su uticali na proizvodnju motornog vozila kakvog poznajemo danas, čija je modernizacija napredovala na temelju upravnih izuma ovih žena.

S toga drugi put kada pomislite "Žena za Volanom", sjetite se upravo ovih žena bez kojih bi vožnja bez brisača i automobilske signalizacije bila skoro pa i nemoguća.

Izvor: www.wikipedia.com

Ako se osvrnemo na vrijeme Kraljevine Jugoslavije, žena koja je izazivala divljenje načinom na koji je upravljala i kretala se vozilima je bila **kraljica Marija Karadorđević**, koja je ujedno bila i prva žena vozač u vrijeme Jugoslavije. **Nura Nikšić i Jovanka Mušurić** zajedno s kraljicom Marijom su obilježile naše podneblje. Iz izvora koji su bili dostupni iz perioda 1966.godine Nura Nikšić je bila prva žena u Bosni i Hercegovini koja je stekla vozačku dozvolu, dok je Jovanka Mušurić prva žena u BiH koja je upravljala kamionom.

ACC

Korisnik putem ove aplikacije ima opcije:

- dopuniti korisnički račun online načinom plaćanja
- upravljati TAG-ovima
- vršiti kontrolu i uvid u kretanje vozila
- pregled uplata
- dokumenti
- pristupiti interaktivnoj karti Koridora 5C

Preuzmite svoju aplikaciju već danas!

NABAVITE NA USLUZI
Google Play

Download on the
App Store

AC INFO je bilten JP Autoceste FBiH. Uređen je s ciljem informiranja o trenutnim radovima, postizanju dogovora i prezentiranju budućih planova.

AC INFO je besplatna dostupna publikacija. Ukoliko želite primati AC INFO na svoju adresu, kontaktirajte nas press@jpautoceste.ba. Elektronsko izdanje je dostupno na www.jpautoceste.ba.

Sve mape korištene u publikaciji su ilustrativne prirode i ne mogu se uzeti kao apsolutno precizne trase puteva.

Kao ilustrativni materijal korištene su fotografije i 3D reprezentacije budućih trasa autoputeva.

**SKENIRAJTE
QR KOD
I PREUZMITE
KONTAKTE**

Sjedište Mostar

Operativni ured
Sarajevo

Kontakt

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

SJEDIŠTE MOSTAR

Adema Buća 20,
88 000 Mostar
Bosna i Hercegovina
Tel + 387 36 512 300
Fax + 387 36 512 301

OPERATIVNI URED SARAJEVO

Hamdije Kreševljakovića 19,
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: + 387 33 277 900
Fax: + 387 33 277 901

E-mail: info@jpautoceste.ba
www.jpautoceste.ba

Zahvaljujemo se svim kolegicama i kolegama koji su na bilo koji način dali svoj doprinos pri realizaciji šestog broja AC INFO, biltena JP Autoceste FBiH.

